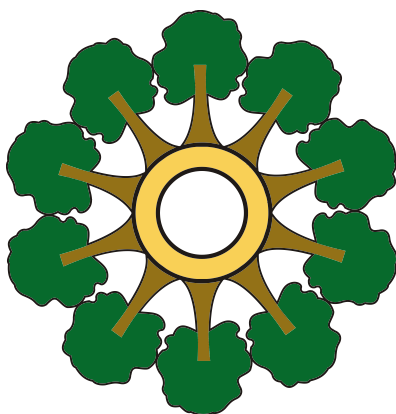

**Biedrība
«Ziemeļkurzemes biznesa asociācija»**

**SABIEDRĪBAS VIRZĪTA
VIETĒJĀS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA**

2015 – 2020

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPAS INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Jūrlietu un
zivsaimniecības fonds

SATURA RĀDĪTĀJS

KOPSAVILKUMS	5
STRATĒĢIJAS SASKAŅOTĪBA AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM	7
1. ESOŠĀS SITUĀCIJAS IZVĒRTĒJUMS	11
1.1. Darbības teritorija.....	11
1.1.1. Vispārējais ģeogrāfiskais apskats	11
1.1.2. Sociālekonomiskais apskats	13
1.1.3. VRG darbības teritorijas pamatojums	15
1.2. Partnerības principa nodrošināšana	17
1.4. Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze	21
1.5. Starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums	22
2. STRATĒĢISKĀ DAĻA.....	23
2.1. Vīzija un stratēģiskie mērķi	23
2.2. Sasniedzamie rezultāti	24
2.3. Inovatīvo risinājumu identificēšana	24
3. RĪCĪBAS PLĀNS	26
3.1. Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalstītās rīcības	26
3.2. Eiropas Jūrlietu un Zivsaimniecības fonda atbalstītās rīcības.....	29
3.3. Cita ārējā finansējuma nepieciešamība un piesaistīšanas novērtējums.....	31
4. SVVA STRATĒĢIJAS ĪSTENOŠANA UN NOVĒRTĒŠANA.....	32
4.1. Vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošām organizācijām	32
4.2. Papildinātības nodrošināšana ar Eiropas savienības struktūrfondu darbības programmas specifiskajiem atbalsta mērķiem	33
4.3. Projektu vērtēšanas kritēriji un kārtība, tostarp interešu konflikta novēršana ..	33
4.4. Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas procedūra	39
4.5. Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas organizācija	39
5. FINANSĒJUMA SADALES PLĀNS	41
PIELIKUMI.....	42
SVVA stratēģijas izstādes procesa apraksts.....	42

KOPSAVILKUMS

Biedrība “Ziemeļkurzemes biznesa asociācija” (ZBA) sagatavojusi sabiedrības virzīto vietējās attīstības stratēģiju, kuru īsteno, piesaistot Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) fonda finansējumu, divos novados: Talsu (Dundagas, Kolkas, Lubes, Īves un Valdgales pagasti) un Ventspils (Ances, Jūrkalnes, Piltenes, Popes, Puzes, Tārgales, Ugāles, Usmas, Užavas, Vārves, Ziru, Zlēku pagasti un Piltenes pilsēta), kopskaitā 17 pagastos un vienā pilsētā. Vietējās lauksaimniecības produkcijas realizācijas vietu izveide iespējama arī republikas nozīmes pilsētās, izņemot Rīgu.

Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) finansējuma apguve paredzēta: Kolkas, Tārgales, Vārves, Užavas, Jūrkalnes pagastos un Ventspils pilsētas teritorijā.

Biedrībā ir 55 biedri. Biedrības valde – pastāvīgā lēmēj institūcija, sastāv no 12 locekļiem: 2 – pašvaldības pārstāvji, 5 – sabiedrības pārstāvji (no kuriem 2 – lauku sieviešu pārstāvji un 1 – jauniešu pārstāvis), 5 – uzņēmēju pārstāvji (no kuriem 4 – zivsaimniecības uzņēmēji un 1 – lauksaimnieks).

Vīzija:

Ziemeļkurzeme ir sakārtota un pievilcīga dzīves vide, kurā dzīvo sociāli aktīvi iedzīvotāji un darbojas radoši un konkurētspējīgi uzņēmumi.

Stratēģiskie mērķi, rīcības un finansējuma avoti:

1. Tabula

Apzīm.	Mērķis / Rīcība	ELFLA	EJZF
		atbalsta apmērs (% pret kopējo)	atbalsta apmērs (% pret kopējo)
M1	Veicināt sīko, mazo un vidējo uzņēmējdarbību laukos	55	
ELFLA1	Uzņēmējdarbības uzsākšana un attīstības veicināšana		
M2	Veicināt kvalitatīvas dzīves vides un publiskās infrastruktūras attīstību, un sabiedrisko organizāciju iniciatīvas vietējo kopienu izaugsmei	45	
ELFLA2	Publiskās infrastruktūras attīstība kvalitatīvai dzīves videi un sabiedrības iniciēto aktivitāšu atbalsts vietējo kopienu izaugsmei		
M3	Veicināt konkurētspējīgu un ilgtspējīgu jūras piekrastes attīstību Ziemeļkurzemē		100
EJZF1	Piekrastes uzņēmējdarbības atbalsts, darbības uzsākšana, dažādošana un sezonālā mazināšana		
EJZF2	Piekrastes dabas vērtību un vides resursu saglabāšana, tūrisma pakalpojumu piedāvājuma paplašināšana		
EJZF3	Piekrastes teritoriju publiskās infrastruktūras pilnveidošana, zvejas un jūras kultūras mantojuma pieejamība		

Stratēģijas izstrāde tika uzsākta 2014.gada vidū un turpinājās 2015.gada sākumā, kad pētījuma „Biedrības “Ziemeļkurzemes biznesa asociācija” vietējās attīstības stratēģijas ieviešanas gala

izvērtēšana un priekšlikumu sagatavošana” ietvaros notika vairāki semināri ar VRG teritorijas iedzīvotāju, pašvaldību, sabiedrisko organizāciju un uzņēmēju līdzdalību:

Pamatojoties uz pētījumu rezultātiem, iegūto informāciju no iedzīvotājiem, pašvaldībām un darba grupām, tika sagatavots Stratēģijas projekts, kurš publiskots biedrības mājas lapā www.ziemeļkurzeme.lv. Projekta sabiedriskā apspriešana notika no 09.11.2015. līdz 17.11.2015. Apspriešanas gaitā biedrība saņēma 92 rakstiskus priekšlikumus.

Stratēģija apstiprināta biedrības valdes sēdē 2015.gada 24.novembrī.

STRATĒĢIJAS SASKAŅOTĪBA AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Biedrības “Ziemeļkurzemes biznesa asociācija” darbības teritorija atrodas Kurzemes plānošanas reģionā, ietverot visu Dundagas un Ventspils novadus un Talsu novada Īves, Lubes un Valdgales pagastus.

NAP2020 vadmotīvs: “Ekonomikas izrāviens” un valsts trīs prioritātes – “Tautas saimniecības izaugsme”, “Cilvēka drošumspēja” un “Izaugsmi atbalstošas teritorijas”.

2. Tabula

Kurzemes plānošanas reģiona stratēģiskie mērķi	Dundagas novada stratēģiskie mērķi	Talsu novada stratēģiskie mērķi	Ventspils novada stratēģiskie mērķi	Ventspils pilsētas stratēģiskie mērķi	Lauku attīstības programma	Rīcības programma zivsaimniecības attīstībai
Pievilcīga dzīves vide: Veselīga, aktīva, droša un sociāli iekļaujoša sabiedrība.	Cilvēks Sekmēt radošu, vispusīgi izglītotu un aktīvu cilvēku izaugsmi, – kā priekšnoteikumu labklājībai, kvalitatīvam darbaspēkam, nodrošinot darba videi atbilstošu izglītību mūža garumā, iespējas radošām izpausmēm kultūras jomā un atbalstot veselīgu dzīvesveidu. Nodrošināt nepieciešamo sociālo palīdzību.	Iedzīvotāji. Pasākumi, kas veido iedzīvotājiem pievilcīgu dzīves un darba vidi – sociālie un komunālie pakalpojumi, infrastruktūra, labiekārtojums – lielākoties ir pašvaldības funkcijas.	Sabiedrība Sociāli nodrošināta, veselīga, izglītota, radoša, aktīva un patriotiska sabiedrība.	Sabiedrība Daudzveidīga, intensīva iedzīvotājus un apmeklētājus saistoša kultūras dzīve. Iedzīvotāju grupu, īpaši jaunatnes pašiniciatīvas atbalsts. Pašvaldības un valsts sadarbība drošības un kārtības nodrošināšanā.	Sabiedrība Lai nodrošinātu visiem vietējās teritorijas iedzīvotājiem līdzvērtīgas iespējas piedalīties savas dzīves vides un vietējās teritorijas uzlabošanā un attīstībā, nepieciešams arī sociālās aprūpes pakalpojumu sniegšanas vietas un sociāli maznodrošinātās personas nodrošināt ar iespēju iesaistīties ikdienas dzīves dažādošanā un pilnveidošanā.	Sabiedrība Darbību dažādošanas atbalstīšana zivsaimniecībā un ārpus tās, darbavietu radīšanas veicināšana zivsaimniecības reģionos.

Kurzemes plānošanas reģiona stratēģiskie mērķi	Dundagas novada stratēģiskie mērķi	Talsu novada stratēģiskie mērķi	Ventspils novada stratēģiskie mērķi	Ventspils pilsētas stratēģiskie mērķi	Lauku attīstības programma	Rīcības programma zivsaimniecības attīstībai
Globālā saistība un atvērtība: Sadarbības tīklu attīstība reģiona konkurētspējas veicināšanai un efektīvai pārvaldībai; Kurzemes tēla attīstība un atpazīstamības veicināšana.	Atpazīstamība. Izkopt pozitīvu Dundagas novada atpazīstamību plašā mērogā, līdzsvarojot labi sasniedzamu un pārdomātu tūrisma iespēju un aktivitāšu attīstību ar latviskā un lībiskā kultūrmantojuma mieru piekrastē, Slīteres nacionālā parka dabas teritorijās, Kolkasraga unikalitātē un Dundagas dabas un kultūras vērtībās	Unikalitāte. Talsu pilsētai kā reģiona nozīmes centram jābūt spilgtai, lai konkurētu ar citām līdzīga mēroga pilsētām Kurzēm un Pierīgā, un ar unikāliem pasākumiem piesaistītu uzmanību Latvijā un ārpus tās. Novada „svītrkodu” veido mazpilsētas un pagasti ar saviem savdabīgajiem un atšķirīgajiem resursiem un notikumiem, tā lai katrai vietai būtu sava loma novada dzīvē.		Vietas potenciāls Kultūras tūrisma, dabas un apskates objektu infrastruktūras attīstība un atjaunošana.	Vietas potenciāls Veicināt sabiedrības iesaisti vietējā dabas, fiziskā, sociālā, cilvēkkapitāla stiprināšanas un kultūras kapitāla stratēģiskas un ilgtspējīgas izmantošanas un attīstības iniciatīvās, tādā veidā paaugstinot lauku iedzīvotāju drošumspēju, vietas potenciālu un pievilcību, kas var kļūt par priekšnosacījumu jaunu integrētu tūrisma, kultūras, veselības un citu saistītu pakalpojumu un produktu piedāvājuma attīstībai.	Vietas potenciāls Sociālās labklājības un kultūras mantojuma, tostarp zvejas, akvakultūras un jūras kultūras mantojuma, veicināšana zivsaimniecības reģionos.

Kurzemes plānošanas reģiona stratēģiskie mērķi	Dundagas novada stratēģiskie mērķi	Talsu novada stratēģiskie mērķi	Ventspils novada stratēģiskie mērķi	Ventspils pilsētas stratēģiskie mērķi	Lauku attīstības programma	Rīcības programma zivsaimniecības attīstībai
Gudra attīstība: Uz zināšanām balstīta uzņēmējdarbības attīstība; Kurzemes dabas un kultūras telpas attīstība; Resursu efektivitāte un ilgtspēja.	Tautsaimniecība. Radīt sabalansētu tautsaimniecības struktūru, kas sekmē vienmērīgu izaugsmi novada specializācijas sektoros, ir pamatota sadarbībā un līdzatbildībā, ko atbalsta maksimāli pieejama kvalitatīva inženierapgāde, atbilstoša sasniedzamība un profesionālās ievirzes izglītība.	Ekonomika. Uzņēmējdarbības atbalsta vide, lai veicinātu darbavietu veidošanos novadā, iedzīvotāju nodarbinātību un vietējo uzņēmumu darbību, balstoties uz vietējiem dabas resursiem un profesionālās izglītības iespējām un infrastruktūras nodrošinājumu līdz uzņēmumu darbības vietām..	Ekonomika. Konkurētspējīga komercdarbības vide daudzveidīgu pakalpojumu un ražošanas attīstībai.	Ekonomika Ventspils brīvostas stiprināšana un ar ostas darbību saistītu uzņēmumu attīstība. Ražošanas attīstība pilsētā. Mazā un mikro biznesa attīstība. Tūrisma attīstība.	Ekonomika un uzņēmējdarbība Lai veicinātu vietējo ekonomiku un uzņēmējdarbības dažādību, nepieciešams radīt interesi pievērsties uzņēmējdarbībai, mājražošanai un mājamatniecībai, lauku ekonomikas dažādošanai, pieejamībai, sadarbības un īso piegādes ķēžu veidošanai, lauku tūrisma attīstībai, piedāvājot iespēju arī apgūt jaunas vai papildus zināšanas un prasmes, uzlabojot atbalsta saņēmēja uzņēmējdarbības spējas un iemaņas par produktu ražošanu un pārstrādi, par iekļūšanu tirgū, par tirgus izpēti nepieciešamību, par pārdošanas u.c. prasmēm atbilstoši nodarbei.	Ekonomika un uzņēmējdarbība Veicināt nodarbinātību un atbalstīt darbaspēka mobilitāti. Pievienotās vērtības veidošana, darbavietu radīšana un inovācijas veicināšana visos zvejas un akvakultūras produktu piegādes ķēdes posmos. Darbību dažādošanas atbalstīšana zivsaimniecībā un ārpus tās.

Kurzemes plānošanas reģiona stratēģiskie mērķi	Dundagas novada stratēģiskie mērķi	Talsu novada stratēģiskie mērķi	Ventspils novada stratēģiskie mērķi	Ventspils pilsētas stratēģiskie mērķi	Lauku attīstības programma	Rīcības programma zivsaimniecības attīstībai
Pievilcīga dzīves vide: Līdzsvarots apdzīvojums, kvalitatīvi un pieejami pakalpojumi. multimodālas un ilgtspējīgas transporta sistēmas attīstība	Dzīves vide. Pilnveidot iedzīvotāju dzīves vidi, uzlabojot sasniedzamības kvalitāti, nodrošinot videi draudzīgu, efektīvu un pieejamu inženierapgādi un informācijas tehnoloģijas, pārdomātu apsaimniekošanas organizāciju un ilgtspējīgu vides pieejamību, kas balstīta uz sabiedrības līdzdalībā tapušiem risinājumiem	Iedzīvotāji. Pasākumi, kas veido iedzīvotājiem pievilcīgu dzīves un darba vidi – sociālie un komunālie pakalpojumi, infrastruktūra, labiekārtojums – lielākoties ir pašvaldības funkcijas.	Dzīves telpa. Dabiska, droša, sakārtota un pieejama vide dzīvei, darbam un atpūtai	Dzīves telpa. Ērta, droša, pievilcīga un vidi saudzējoša dzīves un darba telpa.	Dzīves telpa Lai veicinātu sabiedrības līdzdalību par kvalitatīvas dzīves telpas radīšanu, nepieciešams iesaistīt iedzīvotājus teritorijas, t.sk., dabas un kultūras objektu labiekārtošanā, kā arī maza apjoma infrastruktūras radīšanā vai attīstībā, kas uzlabo lauku dzīves telpu un padara to draudzīgāku un pievilcīgāku gan vietējiem iedzīvotājiem, īpaši ģimenēm, gan teritorijas apmeklētājiem.	

1. ESOŠĀS SITUĀCIJAS IZVĒRTĒJUMS

1.1. Darbības teritorija

1.1.1. Vispārējais ģeogrāfiskais apskats

Biedrības “Ziemeļkurzemes biznesa asociācija” (ZBA) darbības teritorija ietver divus novadus: Talsu (Dundagas, Kolkas, Īves, Lubes un Valdgales pagasti), Ventspils (Ances, Jūrkalnes, Piltenes, Popes, Puzes, Tārgales, Ugāles, Usmas, Užavas, Vārves, Ziru un Zlēku pagasti un Piltenes pilsēta) un Ventspils pilsētu. Kopskaitā 17 pagastu un divu pilsētu – Ventspils un Piltenes teritorijas.

Biedrības ZBA darbības teritorija robežojas ar biedrības “Talsu rajona partnerība”, biedrības “Liepājas rajona partnerība” un biedrības “Darīsim paši” vietējās rīcības grupas (VRG) teritorijām.

Teritorija

Teritorijas kopplatība – **3492 km²**.

Partnerības teritorija atrodas Latvijas ziemeļrietumu daļā un tai ir **144 km** jūras robeža (36 km Kolkas pagastā, 45 km Tārgales pagastā, 13,8 km Jūrkalnes pagastā, 25,3 km Užavas pagastā, 11,5 km Vārves pagastā un 12,4 km Ventspils pilsētā).

Biedrības teritorija iekļauj Ventspils ostu, Rīgas jūras līča daļas robežas tuvumā atrodas Rojas osta. Abas ostas ir būtiskas piekrastes zivsaimniecības attīstībā, jo pārējā ZBA darbības teritorijā nav nevienas laivu piestātnes. Piekrastes zvejnieki laivu nogādei jūrā izmanto pielāgotu traktortehniku.

Partnerības teritorijā **mežu** platības ir ~ **71 %**. Visos pagastos, izņemot Īves, Vārves un Užavas, mežu platības aizņem vairāk kā pusi no visa pagasta kopplatības.

Lauksaimniecībā izmantojamā zeme ~ **21%**. Salīdzinoši vismazākais lauksaimniecībā izmantojamo zemju īpatsvars ir Ances, Kolkas un Usmas pagastos, kuros ir lielas mežu un purvu platības.

Lauksaimniecības teritoriju apsaimniekošanas ziņā biedrības „Ziemeļkurzemes biznesa asociācija” darbības teritorija iezīmējas kā teritorija ar līdzīgiem zemes apstrādes apstākļiem un klimatiskiem nosacījumiem.

No kopējās platības zem **ūdeņiem** atrodas ~ **3%** teritorijas. Teritoriju šķērso Kurzemes lielākās un ūdeņiem bagātākās upes, Ventas, lejtece, aptuveni 42 km garumā – no labā krasta pietekas Abavas grīvas līdz ietekai jūrā. Venta ir nozīmīgs saldūdens resurss – tās gada noteces apjoms sasniedz 2,92 km³. Otra nozīmīgākā Ventas baseina ūdenstece ir Abava, kuras lejtece 17,6 km garumā veido robežu starp Ventspils un Kuldīgas novadiem. Užavas upe sākas Kuldīgas novadā, bet Ventspils novadā atrodas tās vidustece un lejtece aptuveni 22 km garumā. Iekšzemes ūdeņu bagātīgums būtiski ietekmē uzņēmējdarbību pagastu teritorijās. Tas ietekmē gan zivsaimniecības, gan tūrisma nozares attīstību. Piemēram, Vēždūka un Rīva ir būtiskas upes lašveidīgo zivju migrācijai un nārstošanai, savukārt, Venta un Rīva ir populāras nēģu zvejas vietas. Irbes, Engures, Rindas upes ir populāras ūdenstūristu – laivotāju vidū.

Lielākie ezeri Ziemeļkurzemes reģionā ir Puzes ezers (Puzes pagastā), Usmas ezers (Usmas pagastā), Klāņezers (Tārgales pagastā), Būšnieku ezers (Ventspils pilsētā). Usmas ezers gadu gaitā ir izveidojies par populāru tūrisma un atpūtas vietu, ap kuru koncentrējas daudz tūrisma pakalpojumu sniedzēju, tajā skaitā arī reģionā vienīgais SPA centrs. Tur atrodas arī jahtklubs, jo Usmas ezers ir vienīgais ezers Kurzemes reģionā, kurā tiek rīkotas ne tikai

vietēja, bet arī starptautiska mēroga sacensības jahtām. Būšnieku ezers ir nozīmīga atpūtas vieta Ventspils pilsētas iedzīvotājiem, viesiem un apkārtējo apdzīvoto vietu iedzīvotājiem.

Iedzīvotāji

Partnerības teritorijā pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) datiem uz 01.01.2015. ir **19 888** iedzīvotāji. Iedzīvotāju blīvums – **5,7 iedz./km²**, salīdzinājumā ar citu VRG teritorijām, ir viens no zemākajiem Latvijā.

Attīstības centri

Ventspils pilsēta, kaut arī neatrodas VRG teritorijā, būtiski ietekmē tā attīstību. Pilsēta ir nacionālās nozīmes attīstības centrs, kur tās iedzīvotājiem pieejami augstākā un vidējā līmeņa pakalpojumi un darba vietas. Ventspils pilsētas ietekmes zonā līdz 20 km attālumā atrodas Piltenes pilsēta un pagasts, Tārgales pagasts, Popes pagasts un Vārves pagasts.

VRG teritorija raksturojas ar lieliem mežu masīviem un lielu viensētu īpatsvaru. Vietējie attīstības centri pārsvarā ir bijušie pagastu administratīvie centri. Pašvaldību attīstības plānos ir noteikti sekojoši attīstības centri: Dundagas novadā - Dundagas, Mazirbes, Kolkas ciemi; Talsu novadā - Anužu, Pūņu, Cīruļu, Tiņģeres ciemi; Ventspils novadā - Ances, Jūrkalnes, Popes, Blāzmas, Stiklu, Tārgales, Ugāles, Usmas, Užavas, Vārves, Ventavas, Zūru, Ziru, Zlēkas ciemi un Piltenes pilsēta.

Dabas resursi

Ziemeļkurzemes teritorijā lielas zemes platības ir pārpurvojušās. Būtisku teritorijas daļu aizņem arī slapjie meži un purvi. Trijos (Lielsalas, Piltenes, Vārves) kūdras purvos notiek rūpnieciskā **kūdras** ieguve. Ventspils novadā vien ir reģistrētas 97 kūdras atradnes, no kurām 28 ir piešķirts rūpnieciskās nozīmes statuss. Lielākie purvi ir Piltenes purvs (Dundagas pagastā), Dižpurvs (Ances pagastā), Lielsalas purvs (Valdgales pagastā), Stiklu purvs (Puzes pagastā), Vasenieku purvs (Puzes pagastā). Daudzos reģiona purvos bagātīgi aug dzērvenes. Ziemeļkurzemes reģionā ir ievērojams daudzums izmantojamas **grants** un **smilts**. Teritorijā atrodas arī **māla** atradnes. Ziemeļkurzemes piekrastes teritorijā daudzviet ir problemātiska dzeramā ūdens ieguve.

VRG teritorijā esošie dabas resursu krājumi ir salīdzinoši lieli un ir iespējama ilglaicīga to izmantošana. Būtiski vietējai uzņēmējdarbībai radīt lielāku pievienoto vērtību, izmantojot šos dabas resursus.

Dabas mantojums

Liela daļa piekrastes un tai piegulošā Baltijas jūras teritorija ir ieguvušas dabas aizsardzības teritoriju statusu: Slīteres nacionālais parks, Ovišu liegums un Užavas dabas parks, Staldzenes stāvkrasts, Dampēļu atsegums. Irbes šaurums un Rīgas līča rietumu piekraste ir noteikti kā jūras dabas liegumi.

Teritorijā atrodas senākais dabas rezervāts Latvijā – Moricsala, kā arī ir vairākas aizsargājamas dabas liegumu NATURA 2000 teritorijas – Ances purvi un meži, Daiku īvju audze, Druvīņu tīrelis, Ģipkas lankas, Kadiķu nora, Kaļķupes ieleja, Klāņu purvs, Krojas meži, Nagļu un Asniņu purvs, Pāces pļavas, Pelcīšu purvs, Piešdanga, Platenes purvs, Pluču tīrelis, Popes zāļu purvs, Raķupes ieleja, Rukšu purvs, Sārnates purvs, Stiklu purvi, Tīšezers, Būšnieku ezera krasts. VRG teritorijā atrodas arī divi dabas parki: Abavas senleja un Užavas lejtece. Īpaši pieminams ir ainaviskais Kurzemes jūrmalas stāvkrasts Jūrkalnes pagastā.

Ievērojot augsto dabas mantojuma īpatsvaru darbības teritorijā (pilns dabas mantojuma objektu saraksts ir uzskaitīts pašvaldību plānošanas dokumentos), nākotnē vēlams veicināt dabas resursu saglabāšanu, kā arī rast iespējas tā lietderīgai izmantošanai uzņēmējdarbības, jo īpaši tūrisma attīstīšanai.

Kultūras mantojuma objekti

Lībiešu, suitu un tāmnieku (ančiņu, dundznieku, popiņu, pužiņu, ventiņu) dzīvesziņa, kultūras un amatniecības tradīcijas, baltvācu celtās muižas, pilis un baznīcas ar unikāliem sakrālās mākslas darbiem ir galvenās kultūras un vēstures bagātības, kas sastopamas VRG teritorijā.

Dundagas un Tiņģeres pilsmuižas, Ances un Popes muižas, Puzes mācītājmuižas apbūve un Piltenes bīskapa pilsdrupas ir tikai daļa no seno muižu lieciniecēm Ziemeļkurzemē.

Dundagas, Ugāles un Zlēku ev. luterāņu baznīcas ir senākās sakrālās arhitektūras pieminekļi, kurus papildina Kolkas, Mazirbes, Piltenes, Landzes, Puzes, Rindas un Jūrkalnes dažādu konfesiju dievnami un to interjers.

Dundagas pagastā esošais Kubalu skolas nams, kurš uzbūvēts 1842.gadā kā pirmā skola Dundagas muižā, ir senākais līdz mūsdienām saglabājies guļbūves konstrukcijā veidotais skolas nams Latvijā.

Ziemeļkurzemes VRG teritorijā pilnībā iekļaujas Baltijas jūras piekrastes līvu kultūrtelpa ar Līvu namu Mazirbē un seniem līvu apdzīvotiem piekrastes ciemiem Kolkas un Tārgales pagastos: Oviši, Lūžņa, Miķeļtornis, Lielirbe, Jaunciems, Sīkrags, Mazirbe, Košrags, Pitrags, Saunags, Vaide, Kolka, Ūši, no kuriem Sīkrags un Košrags ir valsts nozīmes pilsētībūvniecības kultūras pieminekļi. Piekrastes līvu senais dzīves veids cieši saistīts ar jūru un vēl šodien glabā liecības par piekrastes zvejnieku prasmēm un dzīvesveidu.

Savukārt Jūrkalnes pagasts iekļaujas suitu kultūrtelpā, kas ir iekļauts UNESCO nemateriālā kultūras mantojumā.

Kultūrvēsturiskās teritorijas “Abavas ieleja” (Zlēku pagastā) robežas daudzviet pārklājas ar īpaši aizsargājamās dabas teritorijas “Abavas senleja” robežām.

Īpaša vieta jūras kultūras mantojuma saglabāšanā un popularizēšanā ir Ventspils Piejūras brīvdabas muzejam, kurā var iepazīt Kurzemes piekrastes zvejniecības vēsturi un tās attīstību, apskatīt valsts nozīmes kultūras pieminekli „Piejūras brīvdabas muzeja vēsturisko ēku komplekss”.

Bagātīgais valsts un vietējas nozīmes kultūras pieminekļu daudzums VRG teritorijā ir izcils potenciāls tūrisma uzņēmējdarbības attīstībai. Daudziem kultūras pieminekļiem ir nepieciešami ievērojami ieguldījumi, lai tos saglabātu un eksponētu kā vietējiem tā ārvalstu tūrisma interesentiem. Ne mazāk būtiski ir saglabāt un attīstīt līvu, suitu un tāmnieku senās amatu prasmes un sadzīves tradīcijas, Latvijas dižgaru: Krišjāņa Barona, Krišjāņa Valdemāra un Ernesta Dinsberga piemiņas vietas.

1.1.2. Sociālekonomiskais apskats

Sociālekonomiskie rādītāji iegūti no Pilsonība migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) un Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) datu sistēmām, kā arī Valsts ieņēmumu dienesta (VID) un Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) sniegtiem datiem:

<http://www.pmlp.gov.lv/lv/sakums/statistika/iedzivotaju-registrs/>

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/uzreg/uzreg__ikgad__01_skaitis/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0

3. Tabula

Rādītājs	Rezultāti	Secinājumi
Iedzīvotāju skaits VRG darbības teritorijā (PMLP)	2010.gadā – 21035 2012.gadā – 20533 2014.gadā – 19888	Iedzīvotāju skaitam VRG teritorijā ir tendence samazināties. Kopš 2010.gada iedzīvotāju skaits teritorijā samazinājies par 5%. Pēc Stratēģiskās analīzes komisijas datiem iedzīvotāju skaita samazinājumu uz 2020.gadu prognozē 7% apjomā.
Iedzīvotāju skaits biedrības darbības teritorijā – Ventspils pilsētā (PMLP)	2010.gadā – 42883 2012.gadā – 41998 2014.gadā – 40273	Ievērojams iedzīvotāju skaita samazinājums novērojams arī Ventspils pilsētā. Kopš 2010.gada iedzīvotāju skaits Ventspils pilsētā samazinājies par 6%.
Pirmsskolas vecuma bērnu skaits (PMLP)	2010.gadā – 1220 2012.gadā – 1096 2014.gadā – 1266	Pirmsskolas vecuma bērnu skaits pēc piedzīvotā krituma pakāpeniski sāk palielināties. Nepieciešams domāt par jauno ģimeņu un jaunu iedzīvotāju piesaisti teritorijai, ģimenēm ar bērniem draudzīgas un drošas vides veidošanu. Ventspils pilsētas pirmsskolas vecuma bērnu skaita dinamika: 2472; 2332; 2616.
Darbspējīgo iedzīvotāju skaits (PMLP)	2010.gadā – 14029 2012.gadā – 13688 2014.gadā – 13118	Darbspējīgo iedzīvotāju skaita samazināšanās ir saistīta ar labi atalgotu darbavietu trūkumu. Īpaša uzmanība jāpievērš jauniešu nodarbinātībai un saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējām. Ventspils pilsētas darbspējīgo iedzīvotāju skaita dinamika: 28298; 27370; 26222.
Aktīvo uzņēmumu skaits VRG darbības teritorijā (Dundagas un Ventspils novados) (CSP)	2010.gadā – 1013 2012.gadā – 1010 2013.gadā – 979	Samazinoties kopējam un darbspējīgo iedzīvotāju skaitam, samazinās arī aktīvo uzņēmumu skaits. Šo situāciju ietekmē arī finanšu piesaistes iespēju palielināšanās reģionālos un nacionālos centros. Salīdzinājumam Ventspils pilsētā aktīvo uzņēmēju dinamika ir sekojoša: 1910; 1998; 1994.
Bezdarba līmenis (NVA)	2012.gadā – 8% 2014.gadā – 7,2%	Lielāka uzmanība jāpievērš jaunu darba vietu radīšanai vai darbībām ar lielāku pievienoto vērtību un iespēju palielināt darbiniekiem atalgojumu. Bezdarba līmenis Ventspils pilsētā uz 31.10.2015. – 7,4%.
Būtiskākās uzņēmējdarbības nozares pēc to apgrozījuma VRG teritorijā (CSP)	2014.gadā: 1.vieta: mežsaimniecība un kokapstrāde 2.vieta: lauksaimniecība,	Teritorijā reģistrēts konkurētspējīgs kokapstrādes uzņēmumiem SIA “Kurekss”, kura darbību nodrošina lielie mežu resursi reģionā. VRG teritorijai būtiskā tūrisma nozarei ir nepieciešams atbalsts.

	transporta pakalpojumi 3.vieta: mazumtirdzniecība, sadzīves, finanšu, juridiskie pakalpojumi	Ventspils pilētā būtiskās uzņēmējdarbības nozares ir: 1) Transports un uzglabāšana; 2) Apstrādes rūpniecība; 3) Vairum un mazumtirdzniecība.
Rīcības grupas teritorijā reģistrēto aktīvo nevalstisko organizāciju skaits (Dundagas un Ventspils novados) (CSP)	2010.gadā – 38 2012.gadā – 51 2013.gadā – 67	Iepriekšējā perioda LEADER pasākuma un NVO fonda sniegtie atbalsti ir aktivizējuši sabiedrisko sektoru.
Papildu ZVRG:		
Zivsaimniecības uzņēmumu skaits piekrastes teritorijās (VID)	2014.gadā – 16	Vairāki no pašreizējiem zvejniekiem jau ir pensijas vecumā vai arī drīz to sasniegs. Nepieciešama paaudzes nomaiņa, atbalsts jaunajiem zvejniekiem.
Zivsaimniecībā nodarbināto skaits piekrastes teritorijās (VID)	2014.gadā – 893	Pašreiz zivju konservu ražotājiem, kas veido būtisko daļu nodarbināto skaitā, ir jāatrod jauni produkcijas noieta tirgi, jāmeklē inovatīvi risinājumi savas darbības turpināšanai.
Piekrastes teritorijā esošo valsts kultūras pieminekļu skaits	83	Saskaņā ar Valsts Kultūras pieminekļu inspekcijas datiem, kas publicēti pašvaldību teritorijas plānojumos Kolkas, Tārgales, Vārves, Užavas, Jūrkalnes pagastos un Ventspils pilsētā.

1.1.3. VRG darbības teritorijas pamatojums

Biedrība “Ziemeļkurzemes biznesa asociācija” dibināta 2000.gada 17.martā. Pirms VRG izveides teritorijā darbojās pašvaldību sadarbības iestāde “Ziemeļkurzeme” (1997. – 2010.gads), kas savu darbību orientēja uz pašvaldību intelektuālā potenciāla, speciālistu piesaistīšanu, lai veicinātu sabalansētu pašvaldību attīstību, infrastruktūras sakārtošanu, uzņēmējdarbības veicināšanu un izglītības līmeņa paaugstināšanu. Sadarbības iestāde bija izstrādājusi un savu darbību organizēja pamatojoties uz apstiprināto sadarbības teritorijas attīstības plānu.

Biedrības ZBA darbības teritorija jaunajā plānošanas periodā ir lielāka kā iepriekšējos divos plānošanas periodos. Līdz šim daļā no Ventspils novada pagastiem darbojās cita VRG – biedrība “Seši krasti”. Tās teritorijā esošais iedzīvotāju skaits bija mazāks par jaunā plānošanas perioda noteiktajiem 10 000. Pārmaiņu rezultātā biedrība “Seši Krasti” pārtapa par biedrību “12 Krasti”. Projekta pieteikumu konkursā biedrības “12 Krasti” teritorijas pieteikums netika apstiprināts un tā iestājās biedrībā ZBA kā biedrs pārstāvot visu Ventspils novadu.

Analizējot vēsturiskās, ekonomiskās un sociālās sadarbības saites, izveidotā VRG teritorija ir likumsakarīga, lai gan ir pastāvējis periods, kad Dundagas, Kolkas, Īves, Lubes un Valdgales pagasti bija iekļauti Talsu rajona teritorijā, bet viss patreizējā Ventspils novada pagasti – Ventspils rajonā. Dabas resursi: lielie mežu masīvi, lauksaimniecības zemes raksturs, purvi un jūras piekraste, kā arī mazapdzīvotā teritorija, ir tie raksturlielumi, kas vieno pašreizējo VRG teritoriju attīstības virzību un vienotu stratēģisko mērķu definēšanu. Lauksaimniecības teritoriju apsaimniekošanas ziņā „Ziemeļkurzemes biznesa asociācijas”

darbības teritorija iezīmējas ar salīdzināmiem zemes apstrādes apstākļiem un klimatiskiem nosacījumiem.

Ekonomiskās saiknes

Kopīgas specialitātes visā teritorijā:

- Tūrisms – kopīga jūras piekraste un ar to saistītie tūrisma maršruti, arī EiroVelo10 un EiroVelo13 velo maršruti, seno muižu un piemuižu kompleksu pārnovadu saistība. Ventspils osta un pasažieru prāmis ir būtisks ārvalstu tūristu plūsmas nodrošinājums visai VRG teritorijai.
- Lauksaimniecība, t.sk. mājražošana, netradicionālā lauksaimniecība, lauksaimniecības produktu pārstrāde – daudzi zemnieki no kaimiņu pagastiem ir Dundagas piensaimnieku kooperatīvās sabiedrības biedri un ved saražoto pienu pārstrādāt uz Dundagu.
- Mežsaimniecība un kokapstrāde – uzņēmumam SIA “Kurekss”, kura ražotne atrodas Tārgales pagastā, izejvielu resursi un darba spēks lielā apjomā ir no Dundagas pagasta
- Zvejniecība un zivju pārstrāde – piekrastes zvejnieki zvejas rīku licences iegādājas vairāku pašvaldību teritorijās, arī zivju apstrādē strādā kaimiņu novada iedzīvotāji. Ventspils osta – būtisks zvejniecības un zivsaimniecības darbības atbalsts visai VRG piekrastei.

Funkcionālās saiknes

- Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca atrodas Ventspilī
- Ģimenes ārstu un citus ārstniecības un rehabilitācijas pakalpojumus iedzīvotāji mēdz izvēlēties arī kaimiņu novados vai Ventspils pilsētā
- Ventspils Augstskola ir ģeogrāfiski pieejamākā augstākā mācību iestāde VRG teritorijā
- Dundagas vidusskolā mācās skolēni no Talsu novada Īves un Valdgaies pagastiem, tāpat no Ventspils novada Ances pagasta. Citu novadu bērni apmeklē arī nodarbības Dundagas mākslas un mūzikas skolā.
- Ventspils Tehnikums ir VRG teritorijai pieejamākais Profesionālās izglītības kompetences centrs.
- Ventspils pilsētas vidusskolās mācās daudzi skolēni no Ventspils novada pašvaldībām.
- Ventspils muzejs un tā struktūrvienība – Piejūras brīvdabas muzejs vāc, glabā, pēta un popularizē sabiedrībā Baltijas jūras Kurzemes piekrastes iedzīvotāju saimniecisko (zvejniecība, kuģniecība, lauksaimniecība) un sabiedrisko dzīvi raksturojošas materiālās un nemateriālās liecības.
- LR Uzņēmumu reģistra reģionālā nodaļa atrodas Ventspilī un apkalpo visu VRG teritoriju.
- Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģiona administrācijas birojs, kas pārrauga visas dabas aizsardzības teritorijas Ziemeļkurzemē, atrodas Dundagas pagasta Šlīteres mežniecībā

- Ventspilī atrodas reģionālā Vides pārvalde, kas īsteno valsts vides aizsardzības politiku visā VRG teritorijā
- AS “Latvijas valsts meži” Ziemeļkurzemes mežsaimniecība, kas organizē visu Ziemeļkurzemē esošo valsts mežu īpašumu apsaimniekošanu, atrodas Dundagā
- Aktīvās atpūtas un kultūras pakalpojumus VRG teritorijas iedzīvotāji izvēlas neatkarīgi no savas dzīves vietas, bet no sniegtā pakalpojuma iespējām un kvalitātes

Fiziskās saiknes

- Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekraste 144 km (36 km Kolkas, 45 km Tārgales, 13,8 km Jūrkalnes, 25,3 km Užavas, 11,5 km Vārves pagastā un 12,4 km Ventspils pilsētā)
- Veloceliņi EiroVelo10 un EiroVelo13

Vēsturiskās saiknes

Vienotas saimnieciskās dzīves un lauku apsaimniekošanas sistēmas veidošana Ziemeļkurzemē aizsākās jau 13.gadsimta sākumā Kurzemes jeb Piltenes bīskapijas laikā, kas turpinājās ar 3 lielo muižu: Dundagas, Ugāles, Zūru un 4 mazo muižu: Ēdoles, Popes, Virziņu, Zlēku un lielu skaitu piemuižām izveidotām saimniecībām.

No 1819.gada līdz pat 1949.gadam pastāvēja Ventspils apriņķis, kas, piedzīvojot vairākas varas maiņas, iekļāva gandrīz visu patreizējo „Ziemeļkurzemes biznesa asociācijas” VRG teritoriju.

Ziemeļkurzemes VRG teritorijā pilnībā iekļaujas kultūrvēsturiskā līvu apdzīvotā teritorija “Līvu krasts” jeb “Līvōd rānda”, kas stiepjas 50 km garumā gar jūras piekrasti, aptverot 14 senos līvu ciemus: Ovīši, Lūžņa, Miķeltornis, Lielirbe, Jaunciems, Sīkrags, Mazirbe, Košrags, Pitrags, Saunags, Vaide, Kolka, Ūši, Melsils.

No 1997.gada 20.augusta līdz 2010.gada 31.janvārim pastāvēja 11 Ziemeļkurzemes pagastu izveidotā pašvaldību sadarbības iestāde “Ziemeļkurzeme”, kas darbojās patreizējās VRG teritorijā. Pēc iestādes likvidēšanas kopīgās iesāktās sadarbības aktivitātes turpināja īstenot biedrība “Ziemeļkurzemes biznesa asociācija”.

1.2. Partnerības principa nodrošināšana

VRG darbības teritorija pilnībā ietver Ventspils novada teritoriju un daļu no Talsu novada. Kopskaitā tie ir 17 pagasti un 1 pilsēta. Zivsaimniecības rīcības programmas īstenošanā VRG darbojas partnerībā ar Ventspils pilsētu.

Sākotnēji Ziemeļkurzemes partnerība darbojās 11 pagastos, tāpēc tika izveidota valde no 11 locekļiem, kurā bija pa vienam pārstāvim no katra pagasta. Mainoties prasībām attiecībā uz zivsaimniecības uzņēmēju pārstāvību, vairs nevarēja nodrošināt valdē pārstāvi no katra pagasta, jo tikai 2 pagastiem bija jūras piekraste.

Pēc VRG teritorijas paplašināšanās un iepriekšējās biedrības “12 Krasti” iestāšanās VRG teritoriju pārstāvošā biedrībā “Ziemeļkurzemes biznesa asociācija”, valdes skaitlisko lielumu nolēma pašreiz nepaplašināt, jo ir iespējams ar esošo valdes locekļu skaitu nodrošināt nepieciešamo partnerības principu un interešu pārstāvību.

Biedrības augstākā lēmēj institūcija ir biedru kopsapulce. Kopsapulce ievēl padomi, kas ir biedrības pastāvīgi funkcionējoša lēmēj institūcija, un tās priekšsēdētāju, kā arī biedrības revidentu. Biedrības izpildinstitūcija ir valdes apstiprināts koordinators.

Biedrībā ir 55 biedri, no tiem 23 pārstāv Dundagas novadu (11 – Dundagas pagastu, 12 – Kolkas pagastu), 8 - Talsu novadu (2 – Īves pagastu, 2 – Lubes pagastu, 3 – Valdgales pagastu), 18 - Ventpils novadu (3 – Ances pagastu, 3 – Popes pagastu, 2 – Puzes pagastu, 4 – Tārgales pagastu, 2 – Ugāles pagastu, 2 – Usmas pagastu, 1 – Ziru pagastu, 2 – visu Ventpils novadu), 1 - Ventpils pilsētu, 3 - Rojas novadu, 1 - Latvijas piekrastes zvejniekus.

Biedrības valde sastāv no **12** locekļiem: 2- pašvaldības pārstāvji, 5 – sabiedrības pārstāvji, 5 – uzņēmēju pārstāvji, no kuriem 4 – zivsaimniecības uzņēmēji.

Valdē ir pārstāvji no katra VRG ietilpstošā novada, kas pārstāv:

1. Vietējās sabiedrības un lauku sieviešu intereses – 2
2. Vietējās sabiedrības un jauniešu intereses - 1
3. Vietējās sabiedrības intereses - 2
4. Pašvaldību intereses - 2
5. Uzņēmēju un lauksaimnieku intereses -1
6. Uzņēmēju un zivsaimnieku intereses - 4

1.3. Teritorijas SVID izvērtējums

4. Tabula

Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
Teritorijā ir radoši jaunieši.	Talantīgo un izglītoto jauniešu pārcelšanās uz Rīgu u.c. Jauniešu – bezdarbnieku zemā izglītība, trūkst pieredzes, prasmju un motivācijas uzsākt uzņēmējdarbību. Darbaspēka novecošanās. Daļa jauniešu neizmanto brīvā laika pavadīšanas iespēju piedāvājumus. Ekonomiskās problēmas, nelabvēlīgo sociālo paradumu izplatīšanās. Jauniešu līderu trūkums. Nepietiekošas jauniešu izaugsmes iespējas.	Vairāk jauniešu brīvā laika pavadīšanas vietu. Iespēju nodrošināšana jauniešiem nodarboties ar sportu. Identificēt jauniešu līderus un nodrošināt metodisku atbalstu. Jauniešu sadarbības veicinošas aktivitātes. Atbalsts dažādu jauniešu iniciatīvām. Atbalsts aktivitātēm, kas nodrošina jauniešu nodarbinātību (ne tikai vasarā). Radīt jauniešiem iespējas nodarboties ar mūsdienīgām IKT tehnoloģijām (Piemēram, multimediju centrs) Jauniešu iesaiste apkārtējās vides veidošanā. Rīkot jauniešu auditorijai piemērotus publiskus pasākumus.	Finansējuma trūkums jauniešu atbalsta infrastruktūras izveidei. Jauniešu vajadzības neiekļaujoša attīstības politikas īstenošana pašvaldībā. Izglītības specializēšanās uz interesēm, kas neapmierina atsevišķas jauniešu grupas. Uzņēmēju nevēlēšanās nodarbināt jauniešus. Pašvaldību un iedzīvotāju nevēlēšanās iesaistīt apkārtējās vides veidošanā jauniešus. Pašvaldības ignorance pret jauniešu izteiktajām vajadzībām un vēlmēm. Nedraudzīga nodokļu politika jaunajiem un mikro uzņēmumiem kavē jauniešu iesaistīšanos uzņēmējdarbībā.
Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi

Teritorijā ir pietiekami atjaunojamie resursi elektroenerģijas ražošanai	Energoresursu sadārdzināšanās un komunālo pakalpojumu tarifu pieaugums. Lieli siltumenerģijas zudumi, ēkām nav veikti energoefektivitātes pasākumi. Ilgstoti bez atjaunošanas esošās daudzdzīvokļu mājas pagastā ar individuāliem apkures risinājumiem.	Alternatīvās enerģijas izmantošana apdzīvotu vietu apgaismojumam. Vēju parku izveide. Jaunu, energoefektīvu iekārtu nomaiņa. Publisko ēku (ne tikai pašvaldības) energoefektivitātes palielināšana.	Nepietiekams finansējums vai administratīvie šķēršļi pievienotās vērtības radīšanai meža resursiem. Nav projektu īstenotāju vietējo resursu izmantošanai enerģijas radīšanai vai taupīšanai. Nespēja sadarboties kopīgu energoprojektu īstenošanai kopienās. Nespēja nodrošināt kvalitāti būvniecības projektiem
Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
Unikāls dabas mantojums – gara jūras krasta līnija, plaši mežu masīvi. Maz cilvēku, klusums un miers. Pagastos ir pieejami daudzveidīgi pakalpojumi. Ir laba lielo centru sasniedzamība (Ventspils, Rīga). Bagāts kultūrvēsturiskais mantojums. Akreditēti muzeji ar unikālām kolekcijām valsts un Baltijas mērogā. Kultūras darbinieku saime (izglītoti, entuziastiski, pieredzējuši). Labs kultūras iestāžu tīkla pārklājums novadā ar renovētu infrastruktūru lielākajā daļā iestāžu.	Nepietiekami attīstīta tūrisma infrastruktūra, tūrisma apskates objektu un naktsmītņu attālums. Nepietiekami ēdināšanas pakalpojumi. Ražošanas un dzīvojamo ēku grausti. Trūkst atbalsta infrastruktūras – viesnīcas, lai pilnvērtīgi izmantotu Latvijas un starptautiska mēroga sacensību un nometņu organizēšanai. Tūrisma nozares sezonālitate, kas sakarā ar klimatiskajiem apstākļiem ir grūti prognozējama. Kultūras mantojuma objektu sliktais tehniskais un vizuālais stāvoklis. Nepietiekama vides un dabas resursu aizsardzība, t.sk. tehnisko līdzekļu un aprīkojuma nepietiekamība.	Kultūras mantojuma objektu infrastruktūras sakārtošana, izveidošana un pilnveidošana. Dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma izmantošana jaunu tūrisma produktu radīšanā un esošā pilnveidošanā. Vietējā produkta/u izstrāde un pārstrāde. Dažādu nozaru sadarbība vietējā produkta un pakalpojuma radīšanai. Kopīgas mārketinga stratēģijas izstrāde teritorijas piedāvājumam. Cilvēku radošuma attīstīšana. Iekļaušanās nacionālu projektu aktivitātēs. Vietējo produktu veikala izveidošana tūristu populārās vietās un reģionu centros (Ventspils, Talsi). Vietējo mājražotāju, amatnieku un tūrisma uzņēmēju dalība starptautiskās izstādēs. Dabas vērtību un vides resursu saglabāšana tūrisma pakalpojumu piedāvājuma paplašināšanai.	Nepietiekams finansējums mārketinga aktivitātēm nesezonā. Nespēja sadarboties dažādiem pakalpojumu piedāvātājiem Ziemeļkurzemē. Uzņēmēju konkurēšana nevis sadarbšanās. Daļai viesu namu nav pieejamas IKT iespējas. Ierobežota iespēja komunicēt svešvalodās ar tūristiem. Tūrisma pārstāvju un zvejnieku sliktā sadarbība. Tūristu skaita palielināšanās rezultātā mazinās teritorijas pievilcība un tai raksturīgās iezīmes. Dabas vides resursu saglabāšana, aizsardzības nepietiekamība pret nekontrolētu to izmantošanu.
Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi

Uzlabojas publiskā interneta pieejamība. Akreditētās bibliotēkas ar bezmaksas interneta punktiem. Uzlabota mobilo telekomunikāciju kvalitāte. Pieaug interneta lietotāju skaits un mobilā interneta lietošanas iespējas.	Darbavietu trūkums pagastos. Augsts bezdarba līmenis.	Telemārketiņa centru veidošana vai bezdarbnieku iesaiste telemārketiņa darbā. Attālinātā darba centru attīstīšana. Mākslinieku piesaiste dzīvošanai un strādāšanai pagastos. Iedzīvotāju zināšanas un prasmes, kas nepieciešamas attālinātā darba veikšanai.	Iedzīvotājiem nav interese par attālinātā darba veikšanu. Maz uzņēmēju, kas vēlas un ir gatavi nodarbināt personālu attālināti. Nekvalitatīvs internets visa veida IKT izmantošanai. Neprognozējams nākotnes darba tirgus - grūti nosakāmas nākotnē pieprasītās profesijas.
Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
Nemateriālais mantojums – lokālie dialekti un līvu valoda, tradīcijas. Bagāta vietējā deju, dziesmu, muzeju dzīve. Amatiermākslas kolektīvi. Kultūras tradīcijas pēctecība paaudzēs un atpazīstamie novada svētki.	Pārāk maz popularizēti vietēji produkti. Seno zvejnieku un piekrastes iedzīvotāju tradīciju iesaiste mūsdienīgu informācijas laukā un ģimeņu tūrisma aprīvē.	Stāsta par vietu un cilvēkiem attīstība un pilnveidošana. Reālu piedzīvojumu izdzīvošanas iespējas zvejniecības un piekrastes teritorijās. Bērnu un jauniešu iesaiste vietējās kultūrvides izzinošos procesos. Vides objektu veidošana atbilstoši vietējai kultūrvidei.	Nepatiesi stereotipi par Ziemeļkurzemes iedzīvotājiem. Dažādas iedzīvotāju izpratnes par vietējo produktu. Valsts atbalsta trūkums kultūras mantojuma objektiem ārpus valsts un reģionāliem centriem.
Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
Pašvaldības administrācijas komunikācijas kanāli (laikraksts, TV, mājas lapa) un regulāra iedzīvotāju informēšana. Tuvumā ir reģiona statusa slimnīca un plašs pakalpojumu klāsts.	Apdzīvotās vietās nepietiekama sporta infrastruktūra, nav vietējā sporta organizatora. Labiekārtotu peldvietu un atpūtas vietu trūkums brīvā dabā. Iedzīvotāju skaita samazināšanās pagastā. Nepietiekami droša un draudzīga apkārtnē bērniem ap izglītības un dzīves vietās. Novecojis medicīnas personāls. Alkohola lietošana- īpaši publiskās vietās. Ierobežota pašvaldības kapacitāte sadarbībai ar NVO.	Pakalpojumus, ko nenodrošina pašvaldība, attīstīšana. Pakalpojumu attīstīšana grupām, kas ir tuvu riska grupai. Sadarbības attīstība ar Ventspili un Talsiem. Pieredzes iegūšana pakalpojumu nodrošināšanā citās maz apdzīvotās teritorijās. Degradēto teritoriju revitalizācija.	Nav teritorijas attīstības centra, kas sniegtu atbalstu plašajam lauku areālam. Pakalpojumu piedāvājuma ierobežotība dēļ lielas un izkliedētas teritorijas Pieaugošs bērnu skaits no dažādām riska grupām.
Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi

Pozitīva VRG darbības pieredze – sadarbība ar vietējiem uzņēmējiem, sabiedriskām organizācijām un pašvaldībām	Nepietiekami attīstīti pieaugušo pārkvalifikācijas un kvalifikācijas paaugstināšanas pakalpojumi. Jaunu speciālistu trūkums, liela kadru mainība. Dažādu jomu speciālistu nepietiekamība. Nepietiekami izglītots un kvalificēts darbspēks. Vāja saikne starp izglītības procesu, darba tirgu un uzņēmējdarbību. Zems sociālo risku grupu motivācijas līmenis atgriezties sabiedrībā un darba tirgū.	Bagātīgo dabas resursu (piemēram, sēņu) izmantošana uzņēmējdarbībā. Šķeldas ražošana. Attīstīt ar ūdensresursiem saistītu ekonomiku. Vietējo produktu ražotāju atbalstīšana. Tiešo piegādes ķēžu (tai skaitā tirgu) attīstība. Informācijas dažādošana par vietējiem produktiem un to pieejamību. Ražotāju (arī potenciālo) personīga uzrunāšana sadarbības projektiem un aktivitātēm. Finanšu pieejamības attīstība mazajiem ražotājiem. ES finansējuma piesaiste attīstības aktivitātēm. Motivācijas programmas izstrāde iedzīvotājiem palikt novadā. Iedzīvotāju vajadzību identifikācija un atbilstošu produktu piedāvājuma veidošana. Ražotāju legalizācijas veicināšana. Labo prakšu īstenošana ZBA teritorijā.	Ekonomiskā piedāvājuma ierobežotā kvalitāte. Nepietiekami daudz resursu visu ideju īstenošanai. Piedāvājuma „lokālisms”. Piedāvājuma vienveidība vairāku gadu garumā. Nespēja nodrošināt vietējo produktu veikala rentabilitāti. Ierobežots vietējo produktu tirgus.
--	---	--	--

1.4. Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze

Analizējot novadu attīstības programmas, teritoriju un iedzīvotājus raksturojošo statistiku, SVID analīzi, par vietējās teritorijas potenciālu un attīstības vajadzībām ir nosakāmas:

Ekonomiskās attīstības jomā

Esošo uzņēmumu stiprināšana un jaunu attīstības veicināšana, īpaši izceļot tūrismu, lauksaimniecības produktu pārstrādi, zivsaimniecību, mājražošanu un amatniecību, mežsaimniecību un kokapstrādi.

Dažādu pakalpojumu sniegšanas uzņēmumu attīstība gan tieši iedzīvotāju vajadzībām, gan citu uzņēmēju darbības atbalstam.

Sevišķa uzmanība un atbalsts sniedzams jauniešu un jaunu ģimeņu uzņēmumu veidošanai un iesaistei uzņēmējdarbībā.

Sociālās attīstības jomā

Vietējās kopienas virzītas sabiedrības vajadzības mūžizglītības, brīvā laika pavadīšanas, kultūras aktivitātes, veselīgs dzīves veids, bērniem un jauniešiem labvēlīga un droša attīstības vide, sociālo pakalpojumu infrastruktūra, mobilitāte. Katrā apdzīvotā vietā savas prioritātes, kas balstās uz vietējo iedzīvotāju prasmēm un interesēm.

Sabiedrisko aktivitāšu rezultātam jāveicina lauku apdzīvotības saglabāšanos, jaunu darbavietu radīšanu, dzīves vides uzlabošanu.

Ilgspējīga attīstība

Īpašs atbalsts jauniešu aktivitātēm, kuras rada pamatu attīstīt uzņēmējdarbības iemaņas un prasmes, kā arī visa veida sociālai uzņēmējdarbībai.

Dabas un vides vērtību, vēsturiskā vietējā kultūras mantojuma saglabāšana, esošo objektu infrastruktūras sakārtošana un jaunu objektu radīšana, kas vienlaicīgi veicina to pieejamību vietējiem iedzīvotājiem un attīsta uzņēmējdarbību.

Integrēta attīstība

Īpaša vērība un atbalsts sniedzams kopprojektu attīstībai, kurā integrējas pašvaldības, uzņēmēju un visas vietējās kopienas intereses. Kopsadarbības projektu veidošanā pieredze iegūstama ar starpterritoriāliem un starptautiskiem projektiem, integrējot vietējā līmenī citu VRG teritoriju un uzņēmēju pieredzi, kā arī inovatīvu vietējo risinājumu atbalstā.

1.5. Starpterritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums

Starptautiskā un starpterritoriālā sadarbībā biedrība plāno attīstīt sekojošus virzienus:

1. Pieredzes apmaiņa sezonālās mazināšanai uzņēmējdarbībā, jaunu produktu un jaunu tehnoloģiju apguvē (ieviešanā);
2. Jauniešu iesaiste uzņēmējdarbībā lauku teritorijā;
3. Vietējo mājražotāju (lauksaimnieku), zivsaimniecības un vietējās amatniecības mārketinga aktivitātes;
4. Lauku un zivsaimniecības kultūras mantojuma piedāvājums;
5. Pieredzes apmaiņa zivsaimniecības nozares saglabāšanā un attīstībā;
6. Muzeju, nacionālo parku un dabas aizsardzības teritoriju, novadpētniecības ekspozīciju turētāju sadarbības aktivitāšu veicināšana un attīstība.

Biedrība “Ziemeļkurzemes biznesa asociācija” ir uzsākusi sarunas un viedokļu apmaiņu ar Igaunijas nevalstisko organizāciju attīstības centru un Igaunijas VRG “Green Riverland” par kopīgu starptautiskā projekta virzību, kurā vēl plāno iesaistīties partneri no Slovēnijas un Portugāles.

Ir parakstīts nodomu protokols ar Polijas VRG „Morenka” par sadarbību zivsaimniecības jomas attīstībā un pieredzes apmaiņā.

Ziemeļkurzemes partnerība saskata iespējas starpterritoriālai sadarbībai ar Rojas ostu piekrastes zivsaimniecības un tūrisma nozares attīstībā, kā arī ar citām Baltijas jūras piekrastes VRG teritorijām.

Nelielais lauksaimniecības zemju apjoms un mazais iedzīvotāju blīvums rada nepieciešamību attīstīt starpterritoriālo sadarbību mājražotāju un amatnieku produktu popularizēšanā un kopīgu vietējās lauksaimniecības produkcijas realizācijas vietu izveidē gan partnerības teritorijā, gan ārpus tās.

2. STRATĒĢISKĀ DAĻA

2.1. Vīzija un stratēģiskie mērķi

VĪZIJA

Ziemeļkurzeme ir sakārtota un pievilcīga dzīves vide, kurā dzīvo sociāli aktīvi iedzīvotāji un darbojas radoši un konkurētspējīgi uzņēmumi.

Sadarbojoties ar citām partnerībām un organizācijām, biedrība iekļaujas plašā partnerības tīklā un turpina sadarbību lauku attīstības procesu veicināšanā, izmantojot bagātos dabas, kultūras un iedzīvotāju intelektuālos resursus un pieredzi iepriekšējā plānošanas periodā. Jaunajā paaudzē radusies pārliecība par dzimtās vietas nozīmību un radošās darbības iespējām tajā.

Aktivizējusies vietējo iedzīvotāju, it īpaši jauniešu, interese piedalīties savas teritorijas infrastruktūras sakārtošanā, esošo vērtību saglabāšanā un jaunu vietējo produktu radīšanā. Attīstīta vietējo mājražotāju un ražotāju, kā arī amatnieku pakalpojumu sniedzēju darbība, kas veicinājusi nodarbinātības paplašināšanos un dažādošanos.

Vietējā vide kļuvusi pieejamāka un interesantāka kā vietējiem iedzīvotājiem tā tūristiem.

STRATĒĢISKIE MĒRĶI

- M1** Veicināt sīko, mazo un vidējo uzņēmējdarbību laukos
- M2** Veicināt kvalitatīvas dzīves vides un publiskās infrastruktūras attīstību un sabiedrisko organizāciju iniciatīvas vietējo kopienu izaugsmei
- M3** Veicināt konkurētspējīgu un ilgtspējīgu jūras piekrastes attīstību Ziemeļkurzemē

STARPTERITORIĀLĀS UN STARPVALSTU SADARBĪBAS MĒRĶI

- SM1** Gūt pieredzi sezonalitātes mazināšanai uzņēmējdarbībā, jaunu produktu radīšanā un jaunu tehnoloģiju ieviešanā
- SM2** Sekmēt jauniešu iesaisti uzņēmējdarbībā lauku un piekrastes teritorijās
- SM3** Popularizēt vietējo mājražotāju un zivsaimniecības produktus, veicināt šo produktu noietu
- SM4** Popularizēt lauku un zivsaimniecības kultūras mantojumu
- SM5** Gūt pieredzi zivsaimniecības nozares saglabāšanā un attīstībā
- SM6** Veicināt muzeju, nacionālo parku, novadpētniecības ekspozīciju turētāju sadarbības aktivitātes un attīstību

2.2. Sasniedzamie rezultāti

5. Tabula

Nr. p.k.	Mērķis	Novērtējuma rādītājs	Bāzes vērtība (2014.gads)	2018. gads	2020. gads
M1	Veicināt sīko, mazo un vidējo uzņēmējdarbību laukos	Aktīvo uzņēmumu skaits VRG teritorijā	979	984	986
M2	Veicināt kvalitatīvas dzīves vides un publiskās infrastruktūras attīstību, un sabiedrisko organizāciju iniciatīvas vietējo kopienu izaugsmei	Aktīvo NVO skaits VRG teritorijā	67	70	75
		Iedzīvotāju skaits VRG teritorijā	19888	18388	17888
M3	Veicināt konkurētspējīgu un ilgtspējīgu jūras piekrastes attīstību Ziemeļkurzemē	Zivsaimniecības uzņēmumu skaits ZVRG teritorijā	16	18	20
		Zivsaimniecības uzņēmumu skaits ZVRG teritorijā	16	18	20
		Kultūrvēsturisko objektu skaits ZVRG teritorijā, to pieejamība	83	83	83

2.3. Inovatīvo risinājumu identificēšana

Inovācija ir jaunu zinātniskās, tehniskās, sociālās, kultūras vai citas jomas ideju, izstrādņu un tehnoloģiju īstenošana produktā vai pakalpojumā.

Inovācija ir process. Tā ir zināšanu praktiskās pielietojšanas process, kā rezultātā tiek radīti tirgū pieprasīti, konkurētspējīgi produkti un pakalpojumi ar augstu pievienoto vērtību.

Inovācijas gala rezultāts ir jaunievedumi, produktu un procesu kvalitātes, produktivitātes un efektivitātes būtiski uzlabojumi, kā arī jaunievedumi darba organizācijā un jauninājumi piegādātāju un klientu attiecību veidošanā.

Lai sasniegtu inovācijas gala rezultātu – jaunu vai pilnvērtīgāku produktu vai pakalpojumu, projekta ietvaros iespējama:

- produkta inovācija (uzlabots ražošanas gala produkts);
- procesa inovācija (uzlabots ražošanas process, lai iegūtu augstāku gala produkta tirgus vērtību);
- organizatoriskā inovācija (efektīva vadības sistēma, sadarbības tīklu veidošana);
- sociālā inovācija (uzlabojumi sociālajā vidē – labklājība, nodarbinātība, kultūrvide utt.).

Inovācija vai novitāte ietver visas darbības, kas jāveic, lai radītu, ražotu un ieviestu tirgū jaunus produktus vai pakalpojumus. Tā rezultāts ir konkurence tirgū, orientācija uz klientiem, vides resursu racionāla un saudzējoša izmantošana, dzīves līmeņa pieaugums konkrētā teritorijā.

VRG stratēģijas ietvaros iesniegtiem inovatīviem uzņēmējdarbības projektiem uz atbalstu no Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda var piešķirt paaugstinātu atbalsta likmi saskaņā ar sekojošiem kritērijiem:

6. Tabula

Inovāciju kritērijs	Apraksts	Vērtējums/Punkti
Produkta inovācija	Jaunu vai uzlabotu VRG darbības teritorijā līdz šim nebijušu produktu vai pakalpojumu radīšana.	2
Procesa inovācija	Izmantots VRG teritorijā jauns, būtiski atšķirīgs tehnoloģiskais process vai metode produkta ražošanā vai pakalpojuma izveidē.	2
Resursu inovācija	Plānotā darbība būtiski maina VRG teritorijā vides resursu izmantošanu, dod jaunus risinājumus, piešķir pakalpojumam vai precei jaunas īpašības vai lietošanas veidu.	2

Projekts uzskatāms par inovatīvu, ja vērtēšanas posmā ir ieguvis vismaz 2 punktus.

VRG teritorijā atbalstītie inovatīvie projekti ar aprakstu par radīto inovāciju tiks publicēti biedrības mājas lapā: www.ziemeļkurzeme.lv.

3. RĪCĪBAS PLĀNS

3.1. Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalstītās rīcības

RĪCĪBA – ELFLA1

Uzņēmējdarbības uzsākšana un attīstības veicināšana

ATBILSTĪBA Latvijas Lauku attīstības programmas 2014. – 2020. LEADER pieejas aktivitātēm:

1. Jaunu produktu un pakalpojumu radīšana, esošu produktu un pakalpojumu attīstīšana, to realizēšana tirgū;
2. Lauksaimniecības produktu pārstrāde realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšana;
3. Vides, kurā tiek realizēta vietējā produkcija, radīšana, labiekārtošana, jaunu realizācijas veidu īstenošana;
4. Darbinieku produktivitātes kāpināšana, kvalitatīvu darba apstākļu izveide un uzlabošana;
5. Sadarbības un kooperācijas starp vietējiem ražotājiem stiprināšana, kā arī vietējā patēriņa veicināšana;
6. Citas aktivitātes, kuru mērķis ir veicināt vietējās ekonomikas stiprināšanu.

APRAKSTS:

Rīcības ietvaros paredzēts atbalstīt jaunu uzņēmumu veidošanos un esošo darbības uzlabošanu un paplašināšanu nelauksaimnieciskās darbības jomās. Atbalsts esošiem mājražotājiem¹ un jauniem darbības uzsākšanai. Ieguldījumu atbalsts paredzēts būvniecībā, iekārtu un aprīkojuma iegādē, ar sabiedriskām attiecībām saistītām izmaksām un personāla kvalifikācijas paaugstināšanā. Vietējās lauksaimniecības produkcijas realizācijas vietu izveide iespējama arī republikas nozīmes pilsētās, izņemot Rīgu. Papildus atbalsts projektiem, kas paredz iespēju radīšanu sociālās atstumtības riska grupām² iekļauties darba tirgū.

Piekrastes pagastos uzņēmējdarbības projekti nevar saņemt atbalstu ELFLA1 rīcībā, izņemot gadījumus, ja plānotās darbības EJZF1 rīcība neparedz.

RĪCĪBA – ELFLA2

Publiskās infrastruktūras attīstība kvalitatīvai dzīves videi un sabiedrības iniciēto aktivitāšu atbalsts vietējo kopienu izaugsmei

ATBILSTĪBA Latvijas Lauku attīstības programmas 2014. – 2020. LEADER pieejas aktivitātēm:

1. Vietējās teritorijas, t.sk. dabas un kultūras objektu sakārtošana pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai;
2. Sabiedrisko aktivitāšu (t.sk. apmācību un interešu klubu, sociālo aprūpes vietu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citu brīvā laika pavadīšanas aktivitāšu) dažādošana;
3. Citas aktivitātes, kuru mērķis ir veicināt sakārtotas vietējās teritorijas izveidošanu un nodrošināt lauku iedzīvotāju drošumspēju.

¹ Mājražotājs – lauksaimniecības un meža produktu pārstrādātājs mājas apstākļos.

APRAKSTS:

Rīcības ietvaros paredzēts atbalstīt pašvaldību, sabiedrisko un reliģisko organizāciju, uzņēmēju iniciatīvas infrastruktūras attīstībai publiski izmantojamiem objektiem to labiekārtošanai/ izveidei un kvalitatīvai piekļuvei (brīvdabas estrādes, parki, atpūtas vietas, dabas takas ar atpūtas elementiem, publiskie sporta un rotaļu aktivitāšu laukumi, kapsētu teritorijas un citas tamlīdzīgas vietējai sabiedrībai aktuālas un publiski pieejamas vietas).

Rīcības ietvaros paredzēts atbalstīt sabiedrisko un reliģisko organizāciju, pašvaldību un uzņēmēju iniciatīvas vietējo iedzīvotāju interešu jomā telpu izveidei, labiekārtojumam, aprīkojumam, ārtelpas elementiem, apmācībām.

Priekšroka projektiem, kuri vērsti uz materiālā vai nemateriālā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un popularizēšanu, uz bērnu un jauniešu³ interešu un fizisko spēju attīstīšanu, lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšanu, kultūrvēstures mantojuma un dabas objektu pieejamību un efektīvu izmantošanu., projektiem, kas paredz iespēju radīšanu sociālās atstumtības riska grupām² iekļauties sabiedrībā.

Infrastruktūras projektiem nepieciešams saskaņojums ar vietējo pašvaldību attīstības plānošanas dokumentiem.

² Saskaņā ar Labklājības ministrijas mājas lapā sniegto: Iedzīvotāju grupas, kurām liegtas vai apgrūtinātas iespējas iegūt pietiekamus ienākumus, saņemt pakalpojumus un preces, kuras ir būtiski nepieciešamas pilnvērtīgai funkcionēšanai sabiedrībā (pirmspensijas vecuma personas, bezdarbnieki, personas ar funkcionāliem traucējumiem, vientuļie pensionāri, personas ar nepietiekošām, zemām vai darba tirgum neatbilstošām zināšanām un prasmēm, trūcīgās personas).

³ Saskaņā ar Jaunatnes likumā definēto, jaunieši ir personas vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

7. Tabula

Nr. p.k.	Mērķis/rīcība	Lauku attīstības programmas apakšpasākuma aktivitāte	Maksimālā attiecināmo izmaksu summa vienam projektam (euro)	Maksimālā atbalsta intensitāte (%)	Īstenošanas kārtas (izsludināšanas princips)	Rezultātu rādītāji
1.	(M1) Uzņēmējdarbības uzsākšana un attīstības veicināšana	Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas	50 000 EUR **100 000 EUR Būvniecības projektiem	70% 80% - Kopprojektam	2016.gadā – 1 reize* 2017.gadā – 1 reize,* 2018.gadā – 1 reize,*, 2019.gadā 1 reize,* 2020.gadā 1 reize, 2021.gadā 1 reize, 2022.gadā 2 reizes***, 2023.gadā -ja ir finansējuma atlikums	Atbalstīti vismaz 46 projekti, izveidotas vismaz 55 jaunas darba vietas
2.	(M2) Publiskās infrastruktūras attīstība kvalitatīvai dzīves videi un sabiedrības iniciēto aktivitāšu atbalsts vietējo kopienu izaugsmei	Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas	50 000 EUR 5 000 EUR Apmācību projektiem	90% - Sabiedriskā labuma projektam	2016.gadā – 1 reizi* 2017.gadā – 1 reizi* 2018.gadā – 2 reizes, 2019.gadā – 1 reize, 2020.gadā 1 reize, 2021.gadā 1 reize, 2022.gadā 1 reize	Atbalstītas vismaz 50 sabiedriskā labuma projekti

* Projektu pieņemšanas kārtā ilgst vienu mēnesi

**100 000 EUR uzņēmējdarbības infrastruktūras projektiem, ja ieguldījumi būvniecībā uzņēmējdarbības infrastruktūras izveidei ir vismaz 70% no projekta attiecināmo izmaksu summas.

*** Piekrastes pagastos uzņēmējdarbības projekti nevar saņemt atbalstu ELFLA1 rīcībā, izņemot gadījumus, ja plānotās darbības EJZF1 rīcībā neparedz.

3.2. Eiropas Jūrlietu un Zivsaimniecības fonda atbalstītās rīcības

RĪCĪBA – EJZF1

Piekrastes uzņēmējdarbības atbalsts, darbības uzsākšana, dažādošana un sezonālās mazināšana

ATBILSTĪBA Rīcības programmai zivsaimniecības attīstībai 2014. – 2020.gadam:

1. pievienotās vērtības veidošanai un inovācijas veicināšanai visos zvejas un akvakultūras produktu piegādes ķēdes posmos;
2. ekonomiskās izaugsmes veicināšana, darba vietu radīšanas veicināšana, kā arī zivsaimniecības nozarē un citās jūras ekonomikas nozarēs – darbību dažādošana .

APRAKSTS:

Rīcības ietvaros paredzēts atbalstīt VRG teritorijas piekrastes pagastos strādājošos uzņēmumus, sniedzot atbalstu esošās saimnieciskās darbības uzlabošanai – tai skaitā ražošanas procesa uzlabošanai, tirdzniecības veicināšanai, kā arī jaunu zvejnieku un zivju produkcijas ražotāju darbības uzsākšanai. Piemēram: atbalstu var saņemt zvejas inventāra uzglabāšanas un/vai tā remonta telpu nodrošināšanai, zivju atvēršanai un uzglabāšanai, pirmapstrādes izveidošanai, specializētā transporta iegādei.

Atbalsts paredzēts arī saimnieciskās darbības dažādošanai jūras ekonomikas nozarēs (jūras transports, zivju produkcijas tirdzniecība, piekrastes tūrisms un citas ar jūru un piekrasti saistītas darbības), it sevišķi zvejniecības un tūrisma nozares sezonālās ietekmes mazināšanai. Atbalstu var saņemt uzņēmējdarbības projekti, kas veicina piekrastes ekonomisko izaugsmi un rada pozitīvu ietekmi jaunu darba vietu izveidei piekrastes teritorijā. Papildus atbalsts projektiem, kas paredz inovatīvu produktu vai pakalpojumu radīšanu.

RĪCĪBA – EJZF2

Piekrastes dabas vērtību un vides resursu saglabāšana, tūrisma pakalpojumu piedāvājuma paplašināšana

ATBILSTĪBA Rīcības programmai zivsaimniecības attīstībai 2014. – 2020.gadam:

3. Vides resursu vairošanai vai izmantošanai, kā arī klimata pārmaiņu mazināšanai.

APRAKSTS:

Rīcības ietvaros tiks atbalstītas iniciatīvas, kas veicina piekrastes dabas vērtību un vides resursu atjaunošanu un saglabāšanu, iespējamu to iesaisti piekrastes atpūtas un tūrisma nozares attīstībā. Rīcības ietvaros tiks atbalstīta aprīkojuma iegāde un būvdarbi, kas vērsti uz vides resursu saglabāšanu un vairošanu. Piemēram: atbalstu var saņemt ar atpūtu un zvejniecību saistītu vietu izveidei un infrastruktūras pilnveidošanai dabā, steķu atjaunošana tūristu un makšķernieku laivām, arī laivu ielaišanas vietas upēs, jūras piekrastē un saistītā aprīkojuma iegādēm. Pašvaldības publiskās infrastruktūras pilnveidošana, t.sk. ielu un ceļu, veloceļu, stāvlaukumu būvniecība vai pārbūve, lai piekļūtu piekrastes objektiem vai ar zvejniecību, zivju pārstrādi saistītiem objektiem, kā arī lai mazinātu antropogēno slodzi¹ uz dabas vērtībām.

¹ Antropogēnā slodze - Tieša vai netieša cilvēku un viņu saimnieciskās darbības iedarbība uz dabu kopumā vai uz tās atsevišķiem komponentiem un elementiem (ainavām, dabas resursiem u. tml.). Pārmērīga antropogēnā slodze var novest pie teritorijas dabisko īpašību zaudēšanas.

Atbalsts paredzēts arī zivsaimniecības ražošanas ēku siltināšanai un atjaunojamās enerģijas izmantošanai, notekūdeņu un virszemes ūdeņu novadīšanas sakārtošanai.

RĪCĪBA – EJZF3

Piekrastes teritoriju publiskās infrastruktūras pilnveidošana, zvejas un jūras kultūras mantojuma pieejamība

ATBILSTĪBA Rīcības programmai zivsaimniecības attīstībai 2014. – 2020.gadam:

4. Zvejas vai jūras kultūras mantojuma izmantošanas veicināšanai.

APRAKSTS:

Rīcības ietvaros paredzēts atbalstīt VRG piekrastes teritoriju un Ventspils pilsētas pašvaldību teritoriju publisko infrastruktūru ar mērķi saglabāt un lietderīgi izmantot jūras un jūras piekrastei raksturīgo kultūras mantojumu. Atbalstīt zivsaimniecības teritoriju kultūrvēstures mantojuma saglabāšanu, atjaunošanu un publisko pieejamību, nodrošināt tā pieejamību nākamajām paaudzēm. Pašvaldību projektu nepieciešamībai jābūt pamatotai vietējo pašvaldību attīstības plānošanas dokumentos.

Atbalsts uz materiālā vai nemateriālā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, atjaunošanu un popularizēšanu vēršot projektus, kuri veicina vietējo uzņēmējdarbību vai iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Kā kultūrvēsturiska mantojuma saglabāšanas pasākums ir uzskatāms arī vietējo mājražotāju un zivju produktu tirgošanas un lokālu pasākumu norises vietu izveide piekrastes ciemos. Papildus atbalsts projektam, kas paredz iespēju radīšanu sociālās atstumtības riska grupām iekļauties sabiedrībā.

8. Tabula

Nr. p.k.	Mērķis/rīcība	Rīcības programmas pasākuma mērķis	Maksimālā attiecināamo izmaksu summa vienam projektam (euro)	Maksimālā atbalsta intensitāte (%)	Īstenošanas kārtas (izsludināšanas princips)	Rezultātu rādītāji
1.	(M3)/ Piekrastes uzņēmējdarbības atbalsts, darbības uzsākšana, dažādošana un sezonālās mazināšana	Pievienotās vērtības veidošanai un inovācijas veicināšanai visos zvejas un akvakultūras produktu piegādes ķēdes posmos. Darbību dažādošanai zivsaimniecības nozarē un citās jūras ekonomikas nozarēs.	80 000 EUR**	50% 30% - lielam uzņēmumam, zvejas kuģa dzinēja maiņai 70% - Inovatīvam projektam 80% Kopprojektam un ar piekrastes zveju saistītam projektam	2016.gadā – 1 kārta 2017.gadā – ar nepārtraukto projektu pieņemšanu 2018.gadā – 2 kārtas 2019.gadā – 2 kārtas 2020.gadā 1 kārta 2021.gadā 1 kārta, 2022.gadā 3 kārtas*	Atbalstīti vismaz 15 uzņēmumi, izveidotas vismaz 20 darba vietas

2.	(M3)/ Piekrastes dabas vērtību un vides resursu saglabāšana, tūrisma pakalpojumu pieāvājuma paplašināšana	Vides resursu vairošanai vai izmantošanai, kā arī klimata pārmaiņu mazināšanai.	80 000 EUR**	50% 30% - lielam uzņēmumam 80% - ar piekrastes zveju saistītam projektam 90% - sabiedriskā labuma projektiem	2016.gadā – 1 kārta 2017.gadā – 1 kārta 2019.gadā – 1 kārta 2020.gadā –1 kārta 2021.gadā 1 kārta, 2022.gadā 3 kārtas*	Atbalstīti vismaz 5 vides projekti
3.	(M3)/ Piekrastes teritoriju publiskās infrastruktūras pilnveidošana, zvejas un jūras kultūras mantojuma pieejamība	Zvejas vai jūras kultūras mantojuma izmantošanas veicināšanai	80 000 EUR**	50% 80% - ar piekrastes zveju saistītam projektam 90% - sabiedriskā labuma projektiem	2016.gadā – 1 kārta* 2017.gadā – 1 kārta* 2018.gadā -1 kārta* 2019.gadā – 1 kārta* 2020.gadā –1 kārta 2021.gadā 1 kārta 2022.gadā 1 kārta*	Sakārtoti vai izveidoti vismaz 10 kultūras objekti

M3 - Veicināt konkurētspējīgu un ilgtspējīgu jūras piekrastes attīstību Ziemeļkurzemē

* 2022.gadā visās rīcībās iesniegtajos projektos var iegādāt pamatlīdzekļus un būvniecības jomā attiecināt tikai būvniecību ar būves novietošanu, t.i pirmās kategorijas būvniecības projektus.

** - Maksimālā summa 80 000 EUR noteikta uz EJZF projektu konkursu 14.kārtu

3.3. Cita ārējā finansējuma nepieciešamība un piesaistīšanas novērtējums

Biedrības organizētajā pētījumā par VRG teritorijas vajadzībām, tika identificētas aktivitātes, kuras nav iespējams iekļaut Sabiedrības virzītās vietējās stratēģijas finansējuma projektā, bet ir jāmeklē finansējums no citiem fondiem:

1. Vietējo kopienu iedzīvotāju aktivizēšanas pasākumi un kolektīvās finansēšanas veicināšana – Sabiedrības integrācijas fonds, NVO fonds.
2. Piekrastes tūrisma pakalpojumu tīkla piedāvājuma izveide, sasaistot to ar EiroVelo maršrutiem – Latvijas – Igaunijas pārrobežu sadarbības programma.
3. Jauniešu iesaiste uzņēmējdarbībā un pamata prasmju apguvē – Sadarbība ar reģionālo biznesa inkubatoru, NVO fondu.
4. Sabiedrības atbalstīti un realizēti projekti vietējo iedzīvotāju aktivitātēm – Sabiedrības integrācijas fonds, NVO fonds, vietējo pašvaldību sabiedrības iniciatīvas atbalsta programmas.

4. SVVA STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANA UN NOVĒRTĒŠANA

4.1. Vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošām organizācijām

VRG informācijas pieejamības nodrošināšanai ir izveidojusi savu mājas lapu: www.ziemeļkurzeme.lv, kurā regulāri ievieto aktuālo informāciju par biedrības darbību, projektu konkursiem, apmācību un informatīviem semināriem, stratēģijas ietvaros īstenotiem projektiem. Mājas lapā informāciju par konkrētiem ieguvumiem: vietējo uzņēmēju sniegtajiem pakalpojumiem un piedāvātiem produktiem var iegūt ikviens interesents. Informācija tiks ievietota arī biedrības “12 Krasti” (bijušā VRG “6 Krasti”) mājas lapā: www.12krasti.lv.

VRG ir izveidojusi sadarbību ar tās teritorijā esošo pašvaldību informācijas dienestiem, kas ievieto informāciju par aktuāliem jautājumiem arī pašvaldību mājas lapās: www.dundaga.lv, www.talsi.lv, www.ventspilsnovads.lv un pašvaldību informatīvos izdevumos: “Dundadznieks”, “Talsu Novada Ziņas”, “Ventspils Novadnieks”.

Lai sasniegtu iespējami plašāku sabiedrības daļu, informācija par projekta konkursiem, informatīviem semināriem un projektu ieguvumiem tiek ievietota reģionālos laikrakstos: “Talsu Vēstis” un “Ventas Balss”.

VRG budžeta iespēju robežās veido televīzijas sižetus, izdod tipogrāfiskus izdevumus ar informāciju par īstenotiem projektiem, kas spēj iedvesmot nākamās projektu iesniedzējus.

VRG koordinatore, sadarbībā ar valdi ir izveidojusi vietējo informatīvo saziņas tīklu, kurā ir iekļauts pa vienam pārstāvis no katra VRG teritorijas pagasta, lai informatīvo un apmācību semināru plānošanas procesā uzrunātu un ieinteresētu iespējami plašāku to iedzīvotāju daļu, kuri konkrētajā pasākumā varētu saņemt vistiešāko atbalstu savām interesēm. Vietējie informatori (vietējo NVO pārstāvji, pagastu pārvalžu vadītāji vai darbinieki) papildus publikācijām mājas lapā un laikrakstos apziņo vietējo sabiedrību arī plašāk apspriežamo jautājumu gadījumos, kad VRG rīko diskusijas pagastos.

Biedrība aktīvi izmanto iespējas, ko informācijas apmaiņas jomā sniedz VRG interešu pārstāvis – biedrība “Latvijas lauku forums”, kā arī jau laika gaitā izveidojušos sadarbību un savstarpējo interešu apmaiņu ar citām Latvijas VRG.

Labas atsauksmes aizvadītajā periodā tika saņemtas no potenciāliem projektu iesniedzējiem un valdes locekļiem par projektu īstenošanas pieredzes braucieniem uz citām Latvijas un ārvalstu VRG teritorijām. Šo praksi VRG vēlas turpināt arī nākamajā periodā.

4.2. Papildinātības nodrošināšana ar Eiropas savienības struktūrfondu darbības programmas specifiskajiem atbalsta mērķiem

Konkrētajā VRG teritorijā Stratēģijas ietvaros potenciāliem projektu iesniedzējiem ir iespējas īstenot projektus sinerģijā ar šādiem Eiropas Savienības struktūrfondu mērķiem:

1. SAM 5.5.1. Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus.
Rīcības EJZF3 “Zivsaimniecībai nozīmīgo teritoriju publiskās infrastruktūras pilnveidošana un kultūras mantojuma pieejamība” ietvaros ir iespējama papildinoša projektu īstenošana.
2. SAM 5.4.1. Saglabāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un aizsargāt ekosistēmas
Rīcības EJZF2 “Piekrastes dabas vērtību un vides resursu saglabāšana, kultūras mantojuma piedāvājums tūrisma pakalpojumos” ietvaros ir iespējama papildinoša projektu īstenošana.
3. SAM 3.1.1. Sekmēt MVK izveidi un attīstību, īpaši apstrādes rūpniecībā un RIS3 prioritārajās nozarēs.
Rīcības ELFLA1 “Uzņēmējdarbības uzsākšana un attīstības veicināšana” un Rīcības EJZF1 “Zivsaimniecības uzņēmējdarbības atbalsts, darbības uzsākšana, dažādošana un sezonālā mazināšana” ietvaros ir iespējama papildinoša projektu īstenošana.
4. SAM 5.6.2. "Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām"
Rīcības EJZF3 “Zivsaimniecībai nozīmīgo teritoriju publiskās infrastruktūras pilnveidošana un kultūras mantojuma pieejamība” ietvaros ir iespējama papildinoša projektu īstenošana.

4.3. Projektu vērtēšanas kritēriji un kārtība, tostarp interešu konflikta novēršana

Projektu vērtēšanu nodrošinās biedrības valdes apstiprināta projektu vērtēšanas komisija 5 cilvēku sastāvā, kura darbojas uz apstiprināta nolikuma pamata. Minimālais viena projekta vērtētāju skaits ir 3 komisijas locekļi, ko piemēro gadījumiem, ja kāds no komisijas locekļiem nevar vērtēt projektus interešu konflikta gadījumā.

Pirms projektu vērtēšanas sākuma visi vērtēšanas komisijas locekļi aizpilda interešu deklarāciju. Ja kādam no vērtēšanas komisijas locekļiem ir interešu konflikts kādā no vērtējamiem projektiem, tad konkrētais komisijas loceklis nepiedalās visu tās rīcības projektu vērtēšanā.

Ja iesniegtā projekta aktivitāte tiek plānota īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, komisija konsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi par projekta atbilstību teritorijas izveides mērķiem un tās aizsardzības izmantošanas noteikumiem.

VRG vērtēšanas komisija izvērtē projektu konkursam iesniegto projektu atbilstību stratēģijai pēc sekojošiem kritērijiem, kas noteikti katrai rīcībai un ļauj sarindot projektus pēc to ieguldījuma stratēģijas mērķu sasniegšanā.

Vērtēšanai tiek izmatota 5 ballu sistēma, kur 0 = „neatbilst”, 0,5 = „vāji”, 1 = „apmierinoši”, 1,5 = „labi”, 2 = „ļoti labi”, kas konkretizēta vērtēšanas tabulās atbilstoši katra kritērija specifikai.

ELFLA fonds

9. Tabula

Stratēģiskais mērķis	Stratēģijas rīcība	Atlases kritērijs	Max punktu skaits	Atsauce uz veidlapu
M1 Veicināt sīko, mazo un vidējo uzņēmējdarbību laukos	ELFLA1 Uzņēmējdarbības uzsākšana un attīstības veicināšana	Atbilst stratēģiskam mērķim, aktivitātei, VRG teritorijai (Ja tiek saņemts “Nē” – projekts tiek noraidīts)	Jā/Nē	B1, B2
		Projekta iesniegumam ir pievienoti un atbilstoši noformēti nepieciešamie dokumenti	2	D
		Tiek īstenots kā kopprojekts	2	B2
		Plānotais pasākums ir novatorisks VRG teritorijā	2	B7
		Projekta iesniedzēja uzņēmuma (ieskaitot saistītos uzņēmumus) apgrozījums pēdējā noslēgtā gadā (publicēts Lursoft datu bāzē)	2	B
		Atbalsta pretendenta saņemtā finansējuma apmērs (ELFLA publiskais finansējums) SVVA stratēģijas 2015-2020 ietvaros	2	VRG projektu datu bāze
		Projekta mērķis un mērķauditorija	1	B2
		Pretendenta projekta darbības joma (Vērtējums kritērijā nesummējas – tiek ņemta vērā prioritārā (viena) darbības joma)	2	B2, B4
		Izveidoto darbavietu skaits	2	B2.1
		Skaidri saprotama īstenojamā projekta būtība, specifika vai specializācija	2	B2.1, B2.2
		Veikta tirgus izpētes analīze, aprakstīta produkta/pakalpojuma pārdošanas stratēģija	2	B2.3
		Projekta rezultātā uzlabojas sociālās atstumtības riska grupu iespēja iekļauties darba tirgū	1	B2.1, B2.7
		Projekts tiek īstenots lauku teritorijā ārpus attīstības centriem	2	B3
		Tiek atjaunots un lietderīgi izmantots kultūrvēsturiskais mantojums	1	B2.1, B2.7
		Projekta kopējās attiecināmās izmaksas konkrētajā projektu iesniegšanas kārtā (ja kārtā iesniegti vairāki projekti, tos summē)	2	B8, B9.1
		Minimālais iegūstamo punktu skaits	11	
M2 Veicināt kvalitatīvas dzīves vides un	ELFLA2 Publiskās infrastruktūras attīstība	Atbilst stratēģiskam mērķim, aktivitātei, VRG teritorijai (Ja tiek saņemts “Nē” – projekts tiek noraidīts)	Jā/Nē	B1, B2

publiskās infrastruktūras attīstību un sabiedrisko organizāciju iniciatīvas vietējo kopienu izaugsmei	kvalitatīvai dzīves videi un sabiedrības iniciēto aktivitāšu atbalsts vietējo kopienu izaugsmei	Projekta iesniegumam ir pievienoti un atbilstoši noformēti nepieciešamie dokumenti	2	D
		Atbalsta pretendenta saņemtā finansējuma apmērs (ELFLA un EJZF publiskais finansējums) SVVA stratēģijas 2015-2020 ietvaros Pašvaldību projektiem vērtē ieguldījumu konkrētā pagastā.	2	VRG projektu datu bāze
		Plānotais pasākums ir novatorisks VRG teritorijā	2	B5, B5.1
		Ir aprakstīta un raksturota potenciālā mērķa grupa un tās ieguvumi no projekta	2	B2.5
		Plānotās aktivitātes ir skaidri definētas un atspoguļota projekta īstenošanas gaita	2	B2
		Aprakstīta problēma un kādas pārmaiņas dos projekta rezultāts	2	B2
		Pasākums vērsts uz bērnu un/vai jauniešu interešu attīstīšanu, jauniešu nodarbinātības veicināšanu	2	B2,B2.6
		Tiek popularizēts un saglabāts materiālais vai nemateriālais kultūrvēsturiskais mantojums, sekmēta tā lietderīga un efektīva izmantošana	2	B2,B2.6
		Projekta rezultātā uzlabojas iespēja sociālās atstumtības riska grupām iekļauties sabiedrībā	2	B2
		Projekts tiek īstenots lauku teritorijā ārpus attīstības centriem	2	B7
		Sniegts izvērsts un pamatots publicitātes pasākumu plāns	2	B2.6
		Sniegts apraksts par projekta ieguvumu uzturēšanu pēc projekta ieviešanas	2	B2.6, C
		Minimālais iegūstamo punktu skaits	11	

EJZF fonds

10. Tabula

Stratēģiskais mērķis	Stratēģijas rīcība	Atlases kritērijs	Max punktu skaits	Atsauce uz veidlapu
M3 Veicināt konkurētspējīgu un ilgtspējīgu jūras piekrastes attīstību Ziemeļkurzemē	EJZF1 Piekrastes uzņēmējdarbības atbalsts, darbības uzsākšana, dažādošana un sezonālītātes mazināšana	Atbilst stratēģiskam mērķim, aktivitātei, biedrības darbības piekrastes teritorijai. Ja tiek iesniegts projekts, kas paredz būvniecību – ir pievienots klāt būvprojekts vai paskaidrojuma raksts par 1.kategorijas būvniecību (Ja tiek saņemts “Nē” – projekts tiek noraidīts)	Jā/Nē	B1, B2, B5
		Projekta iesniegumam ir pievienoti un atbilstoši noformēti nepieciešamie dokumenti	2	D
		Projekta iesniedzēja pamatdarbība ir zivsaimniecība	2	A1, C1
		Projektā plāno ieguldījumu un attīstību	2	B3,B4.4
		Plānotais pasākums ir novatorisks biedrības darbības teritorijā	2	B3
		Projekta mērķis un mērķauditorija	2	B1, B4
		Plānotais pasākums ir virzīts uz sezonālītātes mazināšanu zivsaimniecībā vai tūrismā	2	B4.1
		Plānotais pasākums ir virzīts uz darbības dažādošanu jūras ekonomikas nozarē	2	B4.1
		Skaidri saprotama īstenojamā projekta būtība, specifika vai specializācija	2	B4.1, B14
		Veikta tirgus izpētes analīze, aprakstīta produkta/pakalpojuma pārdošanas stratēģija	2	B4.1
		Projekts tiek īstenots piekrastes teritorijā ārpus attīstības centriem	2	B5
		Izveidoto darbavietu skaits	2	B6
		Projekta kopējās attiecināmās izmaksas konkrētā projektā	2	B8
		Minimālais iegūstamo punktu skaits	11	
M3 Veicināt konkurētspējīgu un ilgtspējīgu jūras piekrastes attīstību Ziemeļkurzemē	EJZF2 Piekrastes dabas vērtību un vides resursu saglabāšana, tūrisma pakalpojumu piedāvājumu paplašināšana	Atbilst stratēģiskam mērķim, aktivitātei, biedrības darbības piekrastes teritorijai. Ja tiek iesniegts projekts, kas paredz būvniecību – ir pievienots klāt būvprojekts vai paskaidrojuma raksts par 1.kategorijas būvniecību. (Ja tiek saņemts “Nē” – projekts tiek noraidīts)	Jā/Nē	B1, B2, B5
		Projekta iesniegumam ir pievienoti un atbilstoši noformēti nepieciešamie dokumenti	2	D
		Plānotais pasākums ir novatorisks biedrības darbības teritorijā	2	B3
		Aprakstīta problēma un kādas pārmaiņas dos projekta rezultāts	2	B4.1
		Skaidri saprotama īstenojamā projekta būtība, specifika vai specializācija	2	B4.1

		Projekta rezultāts uzlabo tūrisma pakalpojumu piedāvājumu	2	B4.1
		Projekta rezultātam ir pozitīva ietekme uz vides resursu izmantošanu un saglabāšanu	2	B4.1 B6
		Projekta rezultāts ir pārskatāms, samērojams ar plānotajiem ieguldījumiem, ir sniegts veicamo darbu apjoms	2	B4.1 B8
		Projekts tiek īstenots piekrastes teritorijā ārpus attīstības centriem	2	B5
		Projekta budžeta pārskatāmība un detalizācijas pakāpe	2	B8
		Sniegts izvērsti un pamatoti publicitātes pasākumu plāns	2	B13
		Sniegts apraksts par projekta ieguvumu uzturēšanu pēc projekta ieviešanas	2	B14
		Minimālais iegūstamo punktu skaits	11	
M3 Veicināt konkurētspējīgu un ilgtspējīgu jūras piekrastes attīstību Ziemeļkurzemē	EJZF3 Piekrastes teritoriju publiskās infrastruktūras pilnveidošana, zvejas un jūras kultūras mantojuma pieejamība	Atbilst stratēģiskam mērķim, aktivitātei, biedrības darbības teritorijai. Ja tiek iesniegts projekts, kas paredz būvniecību – ir pievienots klāt būvprojekts vai paskaidrojuma raksts par 1.kategorijas būvniecību. (Ja tiek saņemts “Nē” – projekts tiek noraidīts)	Jā/Nē	B1, B2, B5
		Projekta iesniegumam ir pievienoti un atbilstoši noformēti nepieciešamie dokumenti	2	D
		Plānotais pasākums ir novatorisks biedrības darbības teritorijā	2	B3
		Aprakstīta problēma un kādas pārmaiņas dos projekta rezultāts	2	B4.1
		Tiek sekmēta kultūras mantojuma pieejamība, lietderīga un efektīva izmantošana	2	B4.1
		Tiek popularizēts un saglabāts materiālais vai nemateriālais kultūrvēsturiskais mantojums	2	B4.1
		Projekta rezultāts ir pārskatāms, samērojams ar plānotajiem ieguldījumiem, ir sniegts veicamo darbu apjoms	2	B4.1 B8
		Projekta rezultāts veicina vietējo uzņēmējdarbību vai iedzīvotāju dzīves kvalitāti	2	B4.1, B14
		Projekts tiek īstenots piekrastes teritorijā ārpus attīstības centriem	2	B5
		Sniegts izvērsti un pamatoti publicitātes pasākumu plāns	2	B13
		Projekta rezultātā uzlabojas iespēja sociālās atstumtības riska grupām iekļauties sabiedrībā	2	B14

		Sniegts apraksts par projekta ieguvumu uzturēšanu pēc projekta ieviešanas	2	B14
		Minimālais iegūstamo punktu skaits	11	

Vērtēšanas procesa beigās visi vienas rīcības projekti tiek sarindoti iegūto punktu secībā. Ja vairāki projekti saņēmuši vienādu punktu skaitu, pielieto **specifiskos vērtēšanas kritērijus**:

1. Papildus 0,01 punktus saņem projekts, kura īstenošanas teritorija (pagasts vai pilsētas) ir ar mazāko iedzīvotāju blīvumu, kas rēķināts uz konkursa izsludināšanas gada sākumu pēc PMLP datiem.
2. Gadījumos, kad divu projektu īstenošanas teritorijas ir ar vienādu iedzīvotāju blīvumu (1.specifiskais vērtēšanas kritērijs), projektam ar mazāko pieprasīto publisko finansējumu papildus piešķir 0,01 punktu.

Pēc visu vērtēšanas punktu apkopošanas, projektu vērtēšanas protokols ar atbilstošiem skaidrojumiem par to atbilstību stratēģijai, tiek nodots apstiprināšanai valdē.

4.4. Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas procedūra

„Ziemeļkurzemes biznesa asociācijas” lēmēj institūcija (valde) koordinē un uzrauga Stratēģijas īstenošanas gaitu. Informāciju, kas nepieciešama stratēģijas ieviešanas rādītāju novērtēšanai sagatavo biedrības izpildinstitūcija – koordinators un projektu administratīvais vadītājs.

Stratēģijas pastāvīgo uzraudzību īsteno biedrības koordinators, apkopojot visu informāciju par stratēģijai atbilstošo un apstiprināto projektu īstenošanas gaitu un rezultātiem, kā arī organizējot projektu uzraudzību to īstenošanas vietās.

Stratēģijas ieviešanas rādītāju novērtēšanai tiek izmantota informācija no projektu iesniegumiem un pārskatiem, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes, Centrālās statistikas pārvaldes, Lursoft datu bāzes un vietējām pašvaldībām.

Informāciju reizi gadā apkopo un ziņojuma veidā iesniedz valdes sēdē izskatīšanai, kurā analizē rādītāju sasniegtos rezultātus, precizē konkrētus uzdevumus un veicamos pasākumus Stratēģijas mērķu sasniegšanai. Nepieciešamības gadījumā sagatavo Stratēģijas grozījumus.

Ikgadējais Stratēģijas novērtēšanas ziņojums tiek prezentēts biedrības gada kopsapulcē un ievietots biedrības mājas lapā www.ziemeļkurzeme.lv.

Novērtēšanas ziņojumā papildus galveno stratēģisko mērķu rādītāju novērtējumiem tiek sagatavots ziņojums par īstenotiem pasākumiem dabas vides saglabāšanas vai uzlabošanas jomā, sociālās atstumtības riska grupu iespējām iekļauties sabiedrībā un ieguldījumiem kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā.

Divas reizes Stratēģijas ieviešanas periodā – 2018.gada otrajā pusē un perioda beigās VRG plāno paplašinātu Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas ieviešanas ietekmi uz teritorijas attīstību.

4.5. Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas organizācija

Par Sabiedrības virzītas vietējās stratēģijas ieviešanu biedrības “Ziemeļkurzemes biznesa asociācija” VRG ir atbildīgi:

1. Biedru kopsapulce
2. Biedrības padome
3. SVVA padome
4. Koordinators
5. Projektu vērtēšanas komisija

Biedru kopsapulce ir augstākā lēmēj institūcija, kas apstiprina biedrības padomi, kura nodrošina partnerības principu un iespējami plašu VRG teritorijas pārstāvību.

Biedrības padome ir pastāvīgi funkcionējošā vadības lēmēj institūcija, kas apstiprina biedrības izpildinstitūciju – koordinatoru un projektu vērtēšanas komisiju un tās darbības nolikumu.

Padome pieņem lēmumu par Stratēģijas apstiprināšanu, grozījumiem un ziņojumus par stratēģisko mērķu sasniegšanu. Biedrības padome pieņem lēmumus par projekta konkursu izsludināšanu, SVVA padome par projektu iesniegumu atbilstību stratēģijai un apstiprina projektu vērtēšanas komisijas protokolus.

Biedrības koordinators pilda izpildinstitūcijas pienākumus un reizē ir projektu administratīvais vadītājs, kas nodrošina projektu konkursu norisi, nepieciešamās apmācības, informējošos seminārus un citas aktivitātes saskaņā ar LEADER projektu īstenošanas un aktivizēšanas principiem. Koordinators uzrauga projektu rezultātus un apkopo stratēģijas rezultātīvos rādītājus. Plānots nākamajā periodā izpildstrukturā un administratīvā darba nodrošināšanai piesaistīt papildus darbinieku uz nepilnu darba laiku, lai efektīvāk nodrošinātu pietiekami lielās VRG teritorijas projektu uzraudzību un konsultāciju sniegšanu potenciāliem projektu iesniedzējiem. Līdz ar to būs iespējams regulāri sniegt konsultācijas divās ģeogrāfiskās vietās, kuras atrodas 65 km attālumā viena no otras: Dundagā un Ventspilī. Mūsdienu sakaru un interneta resursi nodrošina kopdarbības iespējas attālinātās darba vietās.

Projektu vērtēšanas komisija nodrošina izsludinātā konkursa kārtībā iesniegto projektu vērtēšanu atbilstoši valdes apstiprinātajam projektu vērtēšanas komisijas nolikumam un piemēro stratēģijā apstiprinātos katras rīcības vērtēšanas kritērijus atbilstoši metodikai. Projektu vērtēšanas komisija sagatavo priekšlikumu SVVA padomei par projektu iesniegumu atbilstību stratēģijai.

5. FINANSĒJUMA SADALES PLĀNS

11. Tabula

Nr. p.k.	Mērķis	Lauku attīstības programmas apakšpasākumā		Rīcības programmas pasākumā	
		atbalsta apmērs (% pret kopējo atbalstu Lauku attīstības programmas apakšpasākumā)	atbalsta apmērs (euro)*	atbalsta apmērs (% pret kopējo atbalstu Rīcības programmas pasākumā)	atbalsta apmērs (euro)*
1.	(M1) Veicināt sīko, mazo un vidējo uzņēmējdarbību laukos		1 535 313,78		
	Virssaistības		117 664,57		
	KOPĀ uzņēmējdarbībai	55%	1 652 978,35		
2.	(M2) Veicināt kvalitatīvas dzīves vides un publiskās infrastruktūras attīstību un sabiedrisko organizāciju iniciatīvas vietējo kopienu izaugsmei	45%	1 358 559,12		
4.	(M3) Veicināt konkurētspējīgu un ilgtspējīgu jūras piekrastes attīstību Ziemeļkurzemē			100%	5 340 361,44
	Kopā	100%	3 011 537,47	100%	5 340 361,44
	t. sk. uzņēmējdarbības attīstībai	55%			

PIELIKUMI

SVVA stratēģijas izstādes procesa apraksts

Stratēģijas izstrāde tika uzsākta jau 2014.gada vidū un turpinājās 2015.gada sākumā, kad pētījuma „Biedrības “Ziemeļkurzemes biznesa asociācija” vietējās attīstības stratēģijas ieviešanas gala izvērtēšana un priekšlikumu sagatavošana” ietvaros notika vairāki semināri ar VRG teritorijas iedzīvotāju, pašvaldību, sabiedrisko organizāciju un uzņēmēju līdzdalību.

Arī biedrība „6 Krasti” (vēlāk „12 Krasti”) pirms VRG teritoriju apvienošanas veica pētījumu par savas teritorijas aktualitātēm un apkopoja teritorijas attīstībai nepieciešamās vajadzības.

Abu biedrību īstenoto sabiedrības informējošo sanāksmju, diskusiju un pieredzes pasākumu kopums visā Stratēģijas sagatavošanas posmā:

Pasākuma nosaukums	Dalībnieku skaits	Norises vieta	Norises laiks
Puzes pagasta iedzīvotāju sanāksme ar biedrības „Niedre” atbalstu	15	Puze	30.06.2015.
Īves pagasta iedzīvotāju sanāksme ar biedrības „Tiņģernieks” atbalstu	18	Tiņģere	11.07.2014.
Kolkas pagasta iedzīvotāju sanāksme ar biedrības „Kolkas makšķernieku klubs” atbalstu	14	Kolka	16.07.2014.
Lubes pagasta iedzīvotāju sanāksme ar Lubes sabiedriskā centra atbalstu	8	Anuži	22.07.2014.
Valdgaies pagasta iedzīvotāju sanāksme ar biedrības „Pakāpiens” atbalstu	7	Pūņas	28.07.2014.
Tārgales pagasta iedzīvotāju sanāksme ar biedrības „Demora” atbalstu	7	Tārgale	29.07.2014.
Popes pagasta iedzīvotāju sanāksme ar biedrības Popes kultūras nama atbalstu	5	Pope	29.07.2014.
Ances pagasta iedzīvotāju sanāksme ar biedrības „Zigate” atbalstu	8	Ance	31.08.2014.
Ugāles pagasta iedzīvotāju sanāksme ar biedrības „Ugāles attīstība” atbalstu	11	Ugāle	06.08.2014.
Usmas pagasta iedzīvotāju sanāksme ar Usmas bibliotēkas atbalstu	5	Usma	13.08.2014.
Dundagas pagasta iedzīvotāju sanāksme ar biedrības „Zaļais novads” atbalstu	25	Dundaga	26.08.2014.
Vietējo uzņēmēju un mājražotāju darbības atbalsts un attīstības virzība	20	Tiņģere	12.12.2014.
Usmas pagasta iedzīvotāju diskusija: LEADER programma mūsu labklājībai	9	Usma	26.01.2015.

Ugāles pagasta iedzīvotāju diskusija: LEADER programma mūsu labklājībai	13	Ugāle	27.01.2015.
Valdgailes pagasta iedzīvotāju diskusija: LEADER programma mūsu labklājībai	16	Pūņas	27.01.2015.
Tārgales pagasta iedzīvotāju diskusija: LEADER programma mūsu labklājībai	10	Tārgale	28.01.2015.
Popes pagasta iedzīvotāju diskusija: LEADER programma mūsu labklājībai	9	Pope	28.01.2015.
Puzes pagasta iedzīvotāju diskusija: LEADER programma mūsu labklājībai	11	Blāzma	28.01.2015.
Dundagas pagasta iedzīvotāju diskusija: LEADER programma mūsu labklājībai	17	Dundaga	29.01.2015.
Kolkas pagasta iedzīvotāju diskusija: LEADER programma mūsu labklājībai	15	Kolka	29.01.2015.
Ances pagasta iedzīvotāju diskusija: LEADER programma mūsu labklājībai	13	Ance	30.01.2015.
Īves un Lubes pagasta iedzīvotāju diskusija: LEADER programma mūsu labklājībai	11	Tiņģere	30.01.2015.
Informatīvais seminārs Piltenes pilsētas un pagasta iedzīvotājiem	7	Piltene	05.02.2015.
Informatīvais seminārs Zlēku pagasta iedzīvotājiem	8	Zlēkas	05.02.2015.
Informatīvais seminārs Užavas pagasta iedzīvotājiem	9	Užava	06.02.2015.
Informatīvais seminārs Jūrkalnes pagasta iedzīvotājiem	5	Jūrkalne	06.02.2015.
Informatīvais seminārs Vārves pagasta iedzīvotājiem	23	Vārve	09.02.2015.
Informatīvais seminārs Ziru pagasta iedzīvotājiem	8	Ziras	09.02.2015.
Jauniešu līdzdalība un aktīvas rīcības iespējas vietējā sabiedrībā	26	Dundaga	19.02.2015.
Vietējo resursu izmantošana pagasta ekonomikas stiprināšanai	12	Ugāle	20.02.2015.
Uzņēmēju fokusgrupa	10	Pūņas	26.02.2015.
Pašvaldību fokusgrupa	8	Pope	27.02.2015.
Tūrisma aktīvās sezonas paildzināšana un daudzveidīga tūrisma infrastruktūras izmantošana	22	Mazirbe	27.02.2015.

Jaunu darba vietu radīšana pagastos mūsdienu sociālekonomiskajā un demogrāfiskajā situācijā	15	Ance	12.03.2015.
Vietējie produkti, pakalpojumi, identitāte un mārketinga dzīves kvalitātes uzlabošanai vietējā kopienā	21	Dundaga	13.03.2015.
Pakalpojumu pieejamība un infrastruktūras efektīva izmantošana pagastu sadarbībā dzīves kvalitātes uzlabošanai	16	Puze	19.03.2015.
LEADER projektu ieguldījums vietējo produktu un teritorijas attīstībā Jelgavas un Ozolnieku novados un attīstības perspektīvu identifikācija Ziemeļkurzemes partnerības teritorijā.	18	Izbraukuma seminārs	20.03.2015.
Zivsaimniecības attīstības iespējas un nepieciešamie ieguldījumi tās nodrošināšanā ES 2014.-2020.gada plānošanas periodā	16	Kolka	20.04.2015.
Uzņēmējdarbības atbalsta diena	26	Ventspils	27.05.2015.
Ventspils reģions – iespēju centrs	27	Vārve	28.05.2015.
Ventspils reģions – iespēju centrs	17	Ventspils augstskola	29.05.2015.
Ventspils reģions – iespēju centrs	26	Pārventas bibliotēka	01.06.2015.
Ventspils reģions – iespēju centrs	16	Piltene	02.06.2015.
Uzņēmējdarbības atbalsta diena	43	Ventspils	02.06.2015.
LEADER projektu ieguldījums teritorijas attīstībā Liepājas rajona partnerībā	17	Izbraukuma seminārs	18.08.2015.
Ventspils un Ventspils novada aktīvo iedzīvotāju sanāksme	13	Ventspils	10.09.2015.
Biedrības „Latvijas Zvejnieku Federācija” seminārs	39	Dundaga	13.11.2015.

Stratēģijas dokumenta sagatavošanas laikā no 01.09.2015. līdz 06.11.2015. notika 6 darba grupas sanāksmes, kurās iesaistījās biedrības valde, projektu vērtēšanas komisija un visu biedrības teritoriju pašvaldību pārstāvji.

Pamatojoties uz pētījumu rezultātiem, iegūto informāciju no iedzīvotājiem, pašvaldībām un darba grupām, tika sagatavots Stratēģijas projekts, kurš tika publiskots biedrības mājas lapā www.ziemeļkurzeme.lv.

Projekta sabiedriskā apspriešana notika no 09.11.2015. līdz 17.11.2015.

Informācija par stratēģijas publisko apspriešanu papildus tika izvietota VRG teritorijā ietilpstošo pašvaldību mājas lapās, kā arī izsūtītas e-pasta vēstules ar pielikumu: Stratēģijas projekts un priekšlikumu veidlapa, visiem 53 biedrības ZBA biedriem un visiem biedrības „12 Krasti” biedriem, pašvaldību attīstības speciālistiem un pagastu pārvaldniekiem, visiem stratēģijas uzsākšanas un pētījuma sagatavošanas semināru dalībniekiem.

Apspriešanas gaitā biedrība saņēma 92 rakstiskus priekšlikumus, kurus koordinatore apkopoja un kopā ar projektu vērtēšanas komisiju izskatīja, un pēc tam prezentēja biedrības valdes sēdē.

Stratēģija apstiprināta biedrības valdes sēdē 2015.gada 24.novembrī.

Par stratēģijas apstiprināšanu balsoja sekojoši valdes locekļi:

1. Inta Matrevica – Biedrība „Tingernieks”
2. Gunārs Laicāns – Dundagas novada pašvaldība
3. Mārcis Laksbergs – Tārgales pagasta iedzīvotājs
4. Aira Kajaka – Biedrība “Zigate”
5. Dana Odnoroga – SIA "Bradava"
6. Ginta Roderte – Biedrība „Niedre”
7. Oskars Tālbergs – Z/S „Kalni”
8. Kristīne Savicka – Biedrība “Dundagas bērnu un jauniešu atbalsta centrs”.